

ARKEOLOGIA
Turun yliopisto

VUOSIKERTOMUS 2020

Sisällysluettelo

Professorin tervehdys	1
Oppiaine henkilöinä	2
Geotalo	4
Opintojen rakenne	6
Opinnäytteet	10
Oppiaineen kenttätutkimuksia	16
Tutkimushankkeet	23
Apurahat	26
Julkaisut	29
Vuosikalenteri	45
Arkeologian yhdistys Vare	63
Kotimaisia yhteistyötahoja	65

Toimitus ja taitto: Oskari Sairanen

Kannen kuva: Turun Koroistenniementä löytynyt liitupiippu, Janne Harjula

Takakannen kartta: Joonas Kinnunen

Professorin tervehdys

Olin tammikuun lopulla Rovaniemellä tutustumassa Luken dendrokronologiseen laboratorioon. Matkaani edeltävänä päivänä oli Lapissa todettu maan ensimmäinen koronavirusepäily. Silti tauti tuntui etäiseltä uhkalta, ja maaliskuun alussa järjestettiin normaaliin tapaan arkeologian yleisöluento Aboa Vetus Ars Nova -museon aulassa. Sitten yhtäkkiä kuun puolivälissä astuivat voimaan laajat rajoitukset, museot ja arkistot suljettiin ja yliopistossa siirryttiin pikaisesti etäopetukseen. Arki akateemisessa maailmassa mullistui.

Koronaepidemia on iskenyt myös vuosikertomukseen. Merkittävimminkin se näkyy lähes kaikkien yleisöluentojen ja -tapahtumien puuttumisena. Vaikka eräitä tilaisuuksia järjestettiin etäyhteyksin, pääosa peruttiin. Myös konferenssi- ja tutkimusmatkat puuttuvat lähes täysin. Tosin syksyllä joitakin konferensseja pidettiin jo verkossa. Arkistojen ja museoiden käyttörajoitukset hidastivat tutkimustyötä jossain määrin, mutta kenttätöihin pandemian vaikutus ei ollut niin suuri. Opetuskaivaukset järjestettiin Maarian pappilan lähetyvillä. Julkaisutoiminta jatkui suhteellisen normaalina, ja Tanja Ratilainen puolusti väitöskirjaansa menestyksekkäästi kesäkuussa 2020.

Arkeologisen tutkimuksen sisällöt eivät koronan vuoksi mullistuneet. Muinaisiin pandemioihin ja kriiseihin liittyvä tutkimus sai kuitenkin enemmän mediahuomiota, ja korona innoitti joitakin tutkijoita suunnittelemaan tutkimusta ja rahoitushakemuksia samoista aihepiireistä. Aineistojen digitaalisen saavutettavuuden ja yleisötyön tärkeys on tiedostettu. Ehkä jopa ajatus siitä, että arkeologialla voisi olla nykyhetken globaalien ongelmien tarkastelussa ja ratkaisemisessa erityistä annettavaa, on saanut aiempaa enemmän painoarvoa.

Koronavuodelle ovat olleet leimallisia nopeat muutokset toimintatavoissa ja epävarmuus tilanteen kehittymisestä, mutta vuoden mittaan on tapahtunut sopeutumista ja oppimista. Etäopetuksesta on tullut jouhevampaa opettajien totuttua tekniikkaan ja harjaantuessa etäopetukseen omanlaisenaan opetusmuotona. Silti etäkurssien työllistävyyden mitoituksessa on yhä ongelmia, eikä Zoom pysty täysin korvaamaan ihmisten läsnäoloa samassa tilassa. Vaikka korona ei vielä hellittänyt vuoden 2020 päättyessä, tunnelma oli kuitenkin kevättä levollisempi.

Turussa 22.4.2021
 Visa Immonen

Oppiaine henkilöinä

FT, FSA, Visa Immonen
Professori
vialim@utu.fi
+358 46 921 0754

FT, Dosentti Henrik Asplund
Yliopistotutkija
asplund@utu.fi
+358 29 450 2996
+358 50 566 7916

FT, Dosentti Janne Harjula
Yliopisto-opettaja (ent. yliopistonlehtori)
janhar@utu.fi
+358 29 450 2997
+358 50 528 8784

FM Juha Ruohonen
Tohtorikoulutettava / yliopisto-opettaja
jukaru@utu.fi
+358 29 450 2680
+358 50 449 5231

Marja Maula
Lähipalvelut, palvelusihteeri
marja.maula@utu.fi
+358 29 450 3597
+358 50 416 0987

Affilioituneet

FT, dosentti Auli Bläuer (Akatemiatutkija, Luonnonvarakeskus)
FM Annukka Debenjak-Ijäs (projektitutkija, 3D-hanke)
Ph.D. Georges Kazan (Kollegiumtutkija)
FT Satu Koivisto (Akatemian tutkijatohtori)
FT Mia Lempiäinen-Avci (tutkija Akademia-hankkeessa)
FM Anne-Mari Liira (osteoarkeologi)
HuK Saara Mäkelä (harjoittelija, oppiaine)
Fil.yo. Oskari Sairanen (harjoittelija, oppiaine)
FT, dosentti Liisa Seppänen (vastuullinen tutkija, CaJu-projekti)
FM Siiri Tuomenoja (projektitutkija, Ristimäki-hanke ja opetuskaivaus)

Tohtorikoulutettavat

Ilari Aalto, Aki Arponen, Emma Hartikka, Eeva Jonsson, Riku Kauhanen, Jussi Kinnunen, Joonas Kinnunen, Heini Kirjavainen, Kim Krappala, Jenni Lucenius, Nina Manninen, Ville Mantere, Ulla Moilanen, Jussi Moisio, Timo Muhonen, Jari Näränen, Jani Oravisjärvi, Sofia Paasikivi, Hanna-Maria Pellinen, Minerva Piha, Mirva Pääkkönen, Sami Raninen, Juha Ruohonen, Mika Sarkkinen, Jasse Tiilikkala, Ulnor Uotila

Dosentit

Teija Alenius, Henrik Asplund, Auli Bläuer, David Gaimster, Janne Harjula, Markus Hiekkänen, Visa Immonen, Jukka Luoto, Heli Maijanen, Mikael A. Manninen, Heikki Matiskainen, Milton Nuñez, Markku J. Oinonen, Liisa Seppänen, John Schofield, Tuukka Talvio, Hannu Takala, Kari Uotila, Anna Wessman

Emeritusprofessorit

Jussi-Pekka Taavitsainen

Geotalo

Hämeenkadun ja Akatemiankadun kulmassa sijaitseva, keltaiseksi rapattu Geotalo pitää sisällään arkeologian oppiaineen tilat. Vuonna 1950 valmistunut rakennus, toiselta nimeltään Chemicum, on Erik Bryggmanin suunnittelema ja piti ennen sisällään Åbo Akademin kemianlaitoksen. Arkeologian oppiaine muutti rakennukseen elokuussa 2016 sen peruskorjauksen valmistuttua. Oppiaineen opetus-, tutkimus-, kokoelma- ja arkistotilat sijaitsevat Geotalon ensimmäisessä kerroksessa. Rakennuksen toinen ja kolmas kerros ovat kotipaikkana Turun yliopiston ja Åbo Akademin geologian oppiaineille ja sisältävät muun muassa tilat laboratoriotyöskentelyyn. Lisäksi yhteisiä varasto- ja tutkimustiloja on kellarissa ja ylemmissä kerroksista. Fyysinen läheisyys mahdollistaa myös tieteidenvälisen yhteistyön ja geologeilta ovatkin laitteet esimerkiksi ohutkietutkimukseen ja XRF-analyysiin.

Geotalo Hämeenkadun yli nähtynä. Kuva: Juha Ruohonen

Arkeologian oppiaineella on tarvittavat välineet myös kenttätutkimukseen, lapioista laserkeilaimeen. Lisäksi käytössä on tarkempia instrumentteja löytöjen tutkimiseen sekä useita ohjelmia mittaustulosten käsittelyyn ja analysointiin. Geotalon arkistotiloissa on muun muassa kokoelma kaivausraportteja, karttoja ja kuvaaineistoa sekä tietenkin

Arkeologian oppiaineen läpikäytyä ja uudelleen järjestettyä aineistoa. Kuva: Henrik Asplund.

oppiaineeseen valmistuneet oppinnäytteet. Työhuoneisiin johtavalle käytävälle on kasattu kattava käsikirjasto.

Geotaloon sijoitettu Turun yliopiston arkeologinen (TYA) kokoelma karttui vuoden 2020 aikana ja sen inventaario sekä kokoelmatietokannan päivitys etenivät. Kokoelma käsitti vuoden lopulla 977 päänumeroa ja yli 93 000 löytöä (alanumeroa). Turun yliopiston arkeologisen kokoelman inventaario- ja varastotilanne alkaa vuosien uurastuksen jälkeen olla selvästi voiton puolella; vuonna 2020 päänumerotasolla noin 84 % kaikesta aineistosta oli käyty läpi ja järjestetty varastossa uudelleen. Alanumerotasolla (yksittäisten löytöjen osalta) kokoelmatietokanta kattoi vuonna 2020 noin 26 % kaikista löydöistä. Erityisesti inventoimattomassa aineistossa on edelleen paljon mielenkiintoisia löytöjä, joiden kirjaaminen, kuvaaminen ja konservointitilanteen arviointi ovat kesken.

Opintojen rakenne

Arkeologian opinnot koostuvat **kandidaatintutkintoon** kuuluvista perus- ja aineopinnoista sekä **maisterintutkintoon** kuuluvista syventävistä opinnoista. Kandidaatintutkinto on laajuudeltaan 180 opintopistettä, joista arkeologian ja historia-aineiden yhteisiä perusopintoja on 25 op ja pääaineen aineopintoja 70 op. Lisäksi tutkintoon kuuluu 110 op muita opintoja, joista 15 op koostuu kieli- ja viestintäopinnoista ja loput vapaavalintaisista opinnoista. Maisterintutkintoon kuuluu 80 op pääaineen syventäviä opintoja ja 40 op muita opintoja.

Arkeologian ja historian perusopinnot, 25 op

Historia ja arkeologia tieteenaloina, 5 op (VI*)

Historian ja arkeologian taidot, 5 op

Aikakaudet, 15 op

Esihistoriasta keskiajan loppuun, 5 op (VI*)

Varhaismoderni aika, 5 op

Moderni aika, 5 op

+

Arkeologian aineopinnot, 70 op

Arkeologian metodikurssit, 20 op

Esineet ja kiinteät muinaisjäännökset, 5 op (JH)

Arkeologian metodit ja aineistot, 5 op (JH)

Valinnaiset opinnot, arkeologia, 5 op

Valinnaiset opinnot 2, arkeologia, 5 op

Arkeologinen näkökulma menneisyyteen, 10 op

Suomen esi- ja varhaishistoria, 5 op (JH)

Historiallisen ajan arkeologia, 5 op (JH)

Arkeologian temaattiset opinnot, 30 op

Kenttätyökurssi 1, 5 op (*HA*)

Kenttätyökurssi 2, 5 op (*HA*)

Opetuskaivaus ja inventointi, 5 op (*JR*)

Jälkityökurssi, 5 op (*HA*)

Valinnaiset moduuliopinnot, 5 op (*JH*)

Valinnaiset moduuliopinnot 2, 5 op (*JH*)

Arkeologian kandidaattiseminaari, 10 op

Arkeologian kandidaattiseminaari ja tutkielma. 10 op (*JR*)

Kieli- ja viestintäopinnot, 15 op

Ruotsin kieli: Humanistinen tiedekunta, kirjallinen taito, 3 op

Ruotsin kieli: Humanistinen tiedekunta, suullinen taito, 2 op

English: Academic and Professional Skills for Humanities I, 3 op

English: Academic and Professional Skills for Humanities II, 2 op

Suomen kielen kirjallinen viestintä, humanistinen tiedekunta, 2 op

Suomen kielen kirjoittamisen ohjaus, humanistinen tiedekunta, 1 op

Puheviestintä, humanistinen tiedekunta, 2 op

+

Sivuaineopinnot ja muut opinnot, 25-95 op

= Humanististen tieteiden kandidaatti

Arkeologian syventävät opinnot 80 – 120 op

Arkeologisen ajattelun syventäminen, 5 op (VI)

Valinnaiset teoria- ja menetelmäopinnot, 5-10 op (VI)

Maisteriseminaari, 10 op (VI)

Työharjoittelu, 5 op (*yliopisto-opettajat*)

Esihistoriallisen ja historiallisen ajan opinnot, 5 – 10 op (VI)

Pro gradu -tutkielma, 40 op (VI)

+

Sivuaineopinnot ja muut opinnot, 0-40 op

= Filosofian maisteri

*Arkeologian vastuuoopettajat nimikirjaimilla VI= Visa Immonen, HA= Henrik Asplund, JH= Janne Harjula, JR= Juha Ruohonen, *= yhteistyössä historia-aineiden kanssa*

Tohtorin tutkintoon johtaviin jatko-opintoihin kuuluu 200 opintopisteen laajuinen väitöskirja sekä 40–60 op:n laajuiset muut opinnot, joista vähintään 20 op täytyy olla pääainetta. Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitoksella tohtorikoulutusta koordinoi tohtoriohjelma Juno.

Arkeologian jatko-opinnot, 240 op

(tiedekunnan mallin mukaisesti)

Perehdytys jatko-opintoihin, 1 op

Tutkimusetiikka ja hyvä tieteellinen käytäntö, 2 op

Arkeologian tutkijaseminaari, 10 op

Teoreettis-metodologiset ja oppihistorian opinnot, 8-10 op

Tieteellinen kirjoittaminen ja esitelmät, 5-15 op

Opetustaidot, 0-10 op

Asiantuntijuus yhteiskunnassa, 5-10 op

Valinnaiset opinnot, 0-10 op

Väitöskirja, 200 op

= Filosofian tohtori

Avoimen yliopiston opintoihin kuuluu arkeologian ja historian yhteiset perusopinnot, jotka voi suorittaa joko verkko-opintoina tai lähiopetuksena. Vuonna 2020 arkeologian verkko-opinnoista vastasi Jussi Moisio. Arkeologian aineopinnot ovat tarjolla avoimen yliopiston puolella, lukuun ottamatta vain pääaineopiskelijoille suunnattua Kenttätyökurssi 2:sta, ja ne suoritetaan lähiopetuksena.

Arkeologiaan voi suorittaa myös **verkko-opintoja**, sillä oppiaine on osa Humanistista valtakunnallista verkko-opetushanketta. Hankkeen alla on lukuisia verkkokursseja, joiden korvaavuudesta arkeologian opintoihin sovitaan etukäteen yliopisto-opettaja Janne Harjulan kanssa.

Väitöskirjat

Tanja Ratilainen

Early brick use and brick building in mainland Finland: contribution of Koroinen, Early Phases of Turku project and Holy Cross Church of Hattula,

Annales Universitatis Turkuensis,
Ser B: Humaniora

Tämän tutkimuksen aiheena on varhainen tiilen käyttö ja tiilirakentaminen keskiajan Suomessa. Siinä selvitetään, missä ja milloin tiilen käyttö alkoi, mitä tiilestä aluksi rakennettiin ja miten käyttö kehittyi ja laajeni. Lisäksi tarkastellaan tahoja, jotka vaikuttivat tiilirakentamiseen ja pohditaan lyhyesti, mikä tiilen merkitys rakennusmateriaalina varhaisimmassa vaiheessa oli. Aihetta lähestytään kolmen erilaisen arkeologisen ja rakennusarkeologisen aineiston kautta. Tutkimuksen perusteella tiilen käyttö alkoi mantereella 1200-luvun toisella puoliskolla. Tiiliä käytettiin monipuolisesti erilaisissa rakenteissa, tosin ensimmäiset tiilirakennukset rakennettiin vasta 1300-luvun toisen puoliskon aikana. Kattotiiliä, mutta myös tavallisia rakennus- ja muototiiliä tuotiin ulkomailta. Niitä kaikkia valmistettiin myös paikallisesti. Itämeren piiriin verrattuna tiilirakentaminen käynnistyi melko vaatimattomasti keskiajan Suomessa, mutta tässä tutkimuksessa tehty katsaus osoittaa, että se on varhain ollut runsaampaa ja monipuolisempaa kuin viime vuosina on ajateltu.

Väitöstilaisuus pidettiin perjantaina 26.6.2020 klo 12 Turun yliopiston humanistisessa tiedekunnassa aiheesta Early brick use and brick building in mainland Finland: Contribution of Koroinen, Early Phases of Turku project and Holy Cross Church of Hattula. Vastaväittäjänä on Senior Research Fellow, PhD Andres Tvauri, Tarton yliopisto ja kustoksena professori Visa Immonen, Turun yliopisto

Minerva Piha (alana kielitieteet)

Eteläsaamelaiset rautakautisessa Pohjolassa: Kielitieteellis-arkeologinen näkökulma.

Annales Universitatis Turkuensis,
Ser. C: Scripta Lingua Fennica edita

Väitöskirja tutkii eteläsaamelaista menneisyyttä kielitiedettä ja arkeologiaa yhdistellen. Tutkimuksessa kehitetään ja sovelletaan mallia, joka yhdistää arkeologisen ja kielitieteellisen aineiston. Kielitie-

teellinen aineisto käsittää eteläsaamen sanaston kantaskandinaaviset lainasanat ja alkuperäisuskontoon liittyvän sanaston. Arkeologinen aineisto koostuu eteläsaamen puhuma-alueella Keski-Skandinaviassa olevista, vuosien 200 eaa. – 1800 jaa. ajoittuvista, erilaisista muinaisjäännöksistä. Tutkimus on luonteeltaan soveltavaa ja nojaa kielitieteen ja arkeologian perustutkimuksen tuloksiin. Tutkimus tuo uusia näkökulmia eteläsaamelaiseen menneisyyteen. Tutkimus vahvistaa, että eteläsaamelaisten juuret Keski-Skandinaviassa ulottuvat ajanlaskun alkuun asti. Tutkimus osoittaa arkeologisen ja kielitieteellisen aineiston systemaattisen yhdistämisen olevan mahdollista.

Väitöstilaisuus pidetään 27.11.2021. Vastaväittäjänä toimii dosentti Petri Kallio (Suomalais-ugrilaisten sekä pohjoismaisten kielten ja kulttuurien tutkimus, Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Sirkka Saarinen (Suomen kieli ja suomalais-ugrilainen kielentutkimus, Turun yliopisto).

Pro gradu -tutkielmat

Arttu Tokoi

Asutuksen jälkiä Turun Kärsämäessä : Asuinpaikan luonne ja sen muutokset kivikauden lopulta rautakaudelle vuosien 2016 ja 2017 kaivaustutkimusten pohjalta. Tammikuu. 105 s. + 36 liites.

Tutkielmassa tarkastellaan Turun Kärsämäellä 2016–2017 toteutettujen kaivaustutkimusten aineistoa. Tavoitteena on selvittää erityisesti kaivauksissa havaitun asuinpaikan asutusvaiheiden ajoittumista sekä toiminnan luonnetta eri aikoina. Samalla sivutaan asumistavoissa tapahtuneita muutoksia paikan käyttöaikana, joka ulottuu neoliittisen ajan viime vaiheista rautakauden loppuun. Aineiston perusteella paikalla on ollut toimintaa jo kivikauden lopulla tai pronssikauden alussa Kiukaisten kulttuurin aikana. Varmoja aikakauden rakennusjäännteitä ei havaittu, joskin jotkin ilmiöt saattavat olla jälkiä asumusten pohjista. Arkeologinen löytömateriali näyttää todistavan Kärsämäellä sijainneesta jatkuvasta asutuksesta kivikaudelta aina myöhäisrautakauteen asti.

Anna-Riikka Vaden

Porvoonjokilaakson kivikautiset kohteet: sijaintiin vaikuttavat tekijät ympäristön ja arkeologisten muuttujien avulla tarkasteltuna. Huhtikuu. 111 s. + 55 liites.

Työssä tutkitaan Porvoonjokilaakson 271 kivikautisen kohteen sijaintiin vaikuttavia tekijöitä, mesoliittisia kohteita painottaen. Yleisellä tasolla tutkitaan kohteiden ajoittumista ja sijoittumista tutkimusalueella. Kohteiden sijoittumiseen vaikuttavia tekijöitä tutkitaan niiden fyysisen ympäristön ja kohteiden arkeologiseen tietoaineistoon perustuvien muuttujien avulla. Arkeologisten muuttujien valossa kohteet ovat pääsääntöisesti kooltaan pieniä ja vähälöytöisiä, mutta poikkeuksiakin on. yössä todettiin seitsemän kohdetta, jotka ovat mahdollisia perusleirejä. Aiemmistä malleista poiketen näitä on sijainnut mesoliittisella ajalla myös sisämaaympäristöissä. Tutkimuksessa tunnistettiin kohteiden sijoittumiselle merkityksellisiä piirteitä.

Janne Partanen

Oma kaski vai kruunun käsky? Keskiajan lopun Savon uudisasutusmallit ja kaskikulttuuri arkeologian näkökulmasta. Heinäkuu. 90 s. + 2 liites.

Tutkimus käsittelee Savon maakunnan asutuskehitystä noin vuodet 1400–1600 kattavalla ajanjaksolla. Tutkielmassa havainnollistetaan, että keskiajan lopun savolaista asutusekspansiota voidaan perustella useilla eri syillä. Tarkoituksena on kolmen teeman perusteella luonnostellun asutusmallin avulla hahmottaa, tieteenalojen tulkintojen eroja ja kuinka arkeologia voi asutustutkimuksessa hyödyntää historian ja luonnontieteen aineistojen varaan rakennettua teoriaa. Johtopäätelmänä on, että yhdistämällä uutta, esimerkiksi symmetriseltä teoriapohjalta tehtyä arkeologista tutkimusta ja tulkintaa poikkitieteellisiin aineistoihin ja menetelmiin sekä kyseenalaistamalla vanhoja selitysmalleja, voidaan rakentaa pienemmistä konteksteista kokonaiskuvaa keskiajan Savon ihmistoiminnasta ja sen vaikutuksesta ympäristöön.

Silja Aalto

Turun keskiaikaisten kylätonttien kasvillisuus. Elokuu. 92 s. + 21 liites.

Tutkimuksessa selvitetään Turun alueen keskiaikaisten kylätonttien nykyistä kasvillisuutta ja poikkeako eri ikäisten ja eri aikoina autioituneiden kylätonttien kasvillisuus toisistaan. Samalla tarkastellaan, painotuu ko tiettyjen kasvilajien levinneisyys Turussa keskiaikaisen kyläasutuksen läheisyyteen. Taulukkovertailussa keltamon, mäkikuisman, nurmilaukan, pölkkyruohon ja sikoangervon havainnot painottuvat rautakaudelta tai varhaiskeskiajalta periytyviin kyliin. Osassa kylistä havainnot eri aikakausiin liittyvistä kasveista jakautuvat asutushistoriaa vastaavalla tavalla, mutta noin puolilla kohteista ilmenee poikkeuksia. Runsain lajisto löytyy hoidettujen ja suojeltujen luonto- tai kulttuuriperintökohteiden läheisyydestä. Nurmilaukan, sikoangervon ja heinäratamon toistaiseksi tunnetut kasvupaikat asettuvat alueelle, jolla on yhteys Turun keskiaikaisen kyläasutuksen sijoittumiseen.

ARKEOLOGIA

Kandidaatintutkielmat

Elisa Melasniemi

Tvärminnen vuoden 1941 venäläiset sotavainajat. Arkeologin etiikka hautakaivauksilla.

Anna Ruokolainen

Minoanisation through frescoes. Mediterranean wall paintings under the Minoan cultural sphere.

Saara Mäkelä

Peltolöydöistä asuinpaikaksi. Tarkastelussa Ravattulan Salorannan rautakautinen löytökeskittymä.

Alina Korte

Turun keski- ja uuden ajan sarvi- ja luukammat. Typologinen luokittelu ja kampa esineenä.

Anniina Kettunen

Kärkölän rautakausi. Uudet löydöt merkinä pysyvistä asutuksesta.

Yann Irissou

Crusade period knives. Typological analysis of knives from Ravattula Ristimäki graveyard in South-West Finland.

Oskari Sairanen

Venepolttohautausten aset ja käyttöesineistö Suomessa ja Pohjois-Laatokalla

Olli Puikkonen

Kymenlaakson rannikon ja Kymijoen suistoalueen viikinkiaikaiset löydöt. Viikinkien vierailut ja skandinaaviset vaikutteet Kymenlaaksossa.

Saara-Veera Härmä

Lateral angle -mittausmenetelmän soveltuvuus sukupuolen määrittämiseen ohimoluiden mikrotomografiakuvista. Esimerkkinä Luistarin rautakautinen kalmisto.

Lauri Järvenpää
Kuusiston linnan raunion formaatioon johtaneet prosessit.

Tuomiokirkkotorin kaivauksilta löytynyt häränsilmäkoristeinen luukampa (TMM 22367:LU2157:001). Kuva Alina Korte

Opetuskaivaukset

Vuoden 2020 opetuskaivaukset pidettiin 13.8.–3.9. Turussa Maarian keskiaikaisen kirkon vieressä Röntämäellä. Opetuskaivaukset olivat tällä

Opiskelijat puhdistavat esiin tulisijanjohjaa Räämän vanhan tontin puolella. Kuva H.-M. Pellinen.

kertaa osa Turun yliopiston arkeologian oppiaineen *Turun keskiaikaiset kylät osana kaupungistumisen historiaa*-projektia.

Röntämäellä sijaitsee kahden talon autilontti ja edelleen keskiaikaisella paikalla oleva pappila. Räämän vanhan tontin

puolelle avattiin yhteensä noin 40 m² kokoiset kaivausalueet, joista löytyi kolme erilaista uuninperustaa. Löytöaineisto ajoittuu 1700–1800-luvuille lukuun ottamatta paria palaa rautakautista keramiikkaa. Pappilan pihapiirin länsisivulle tehtiin koekuoppia, joista löydettiin mm. 1400-luvulle ajoitettu ns. partamiehenkannun katkelma, toisesta koekuopasta palanen keskiaikaista lasipikaria sekä hyvin säilynyt luujätekanava, josta tunnistettiin naudan, lampaan, sian, kissan, jäniksen, oravan, kanan ja sorsalinnun luita sekä useita kalalajeja. Alimmissa kerrostumissa vastaan tuli runsaasti nuoremalle rautakaudelle ajoittuvaa keramiikkaa. Löydöt viittaavat siihen, että Röntämäen kylämällä on todennäköisesti ollut talo jo ennen kristinuskon tuloa ja kirkon tai pappilan perustamista.

Kaivausta johti tohtorikoulutettava, FM Hanna-Maria Pellinen ja kenttätöopetuksesta vastasi arkeologian yliopisto-opettaja Juha Ruohonen. Kurssille osallistui yhteensä kahdeksan pää- ja sivuaineopiskelijaa. Kenttätöharjoittelijana toimi Saara Mäkelä ja kenttätöprojektisuoritusta paikalla teki Vuokko Aittola.

Ilmakuva Rantämäen ympäristöstä. Kuva: Juha Ruohonen.

Kenttätökurssi 2

Aineopintojen Kenttätökurssi 2:n (5 op) harjoituskohteita oli vuonna 2020 kolme: saman vuoden opetuskaivauskohde eli Turun (ent. Maarian) Räimän kylätontti, Salon (ent. Perniön) Tiikkinummen muinaisjäännösalue sekä Kaarinan (ent. Piikkiön) Huttalan linnavuori.

Kenttätökurssi 2 pystyttiin koronapandemiasta huolimatta toteuttamaan lähiopetuksena, erilaisia suojatoimia noudattaen.

Kuva: Henrik Asplund.

Tiikkinummella dokumentoitiin kurssin puitteissa alueella sijaitsevia vanhemman rautakauden kehämäisiä kivilatomuksia. Päivä Tiikkinummella oli pitkä, mutta onneksi sää suosi kurssilaisia myöhäiseen iltapäivään asti, jolloin alkoi sataa rankasti. Tämä ei kuitenkaan estänyt kenttätyökurssia saavuttamasta tavoitteitaan, vaan kurssi kartoitti päättäväisesti kaikki ennalta suunnitellut kohteensa. GPS- ja takymetriharjoitusten lisäksi kuvattiin alueella sijaitsevaa kuppikiveä digikameralla, ja testimielessä myös matkapuhelimella (iPhone 7). Tämän testin perusteella havaittiin, että puhelimella otetuista kuvista pystyttiin esimerkiksi muodostamaan Agisoft Metashape-ohjelmalla ortokuva yhtä hyvin kuin digikamerallakin.

Salon Tiikkinummella Kenttätyökurssi kuvasi kuppikiveä. Kuvista muodostettiin vasemmalla oleva ortokuva sekä pintamalli.
Kuva: Henrik Asplund

Inventointikurssi

Vuoden 2020 inventointikurssi järjestettiin syksyn aikana poikkeuksellisesti hybridiopetuksena. Kurssin aluksi pidettiin kaksi luentokertaa, joissa etänä esiteltiin keskeisiä inventoinnissa käytettäviä menetelmiä ja kenttätyövälineitä sekä jaettiin aiheeseen liittyvää oheismateriaalia ja keskusteltiin itsenäisesti suoritettavista pienryhmätehtävistä.

Kurssin kenttätyöharjoitukset järjestettiin lokakuussa Kaarinan Ravattulassa ja Liedon Moisiossa. Ravattulassa tutustuttiin moniin eri muinaisjäännöstyyppihin sekä ohjattuna että pienryhmissä käytännön harjoitus-

ten kautta. Edellisvuoden tapaan inventointidokumentoitii myös Keetterinmäellä 1970-luvulla tutkittu pronssikautinen hautaröykkiö. Moision Alitalon pelloilla harjoiteltiin sekä järjestelmällistä pintapoimintaa että metallinilmaisprospektointia. Peitteisellä mäki-alueella käytettiin maanäytekairaa ja kaivettiin koekuoppia sekä -pistoja. Opiskelijat laativat pienryhmissä Moision alueesta myös inventointisuunnitelman. Kurssille osallistui kahdeksan arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijaa. Kenttätöyöopetuksesta vastasi yliopisto-opettaja Juha Ruuhonen.

Inventointiharjoitusta Kaarinan Ravattulan muinaisjäännöskohteessa Mattila. Kuvassa röykkiön kulmissa Jusa Peltoniemi, Valter Aspö ja Jenni Lahti. Kuva Niko Järvinen.

Muu kenttätötoiminta

Ravattulan Ristimäki -projektiin liittyen huhtikuussa järjestettiin ohjattu

metallinilmaisinspekointi ja pintapoimintaa Ravattulan kylämäen ympäristön peltoalueilla. Hankkeesta vastasi yliopisto-opettaja Juha Ruohonen ja mukana oli arkeologian opiskelijoita sekä paikallisia metallinilmaisinharrastajia.

Lokakuussa ja joulukuussa arkeologian opiskelijat Jere Leppänen ja Saara Mäkelä inventoivat ja kartoittivat Liedon Moisiossa, Pettisissä ja Viikissä rautakautisia asuinpaikkoja yhdessä metallinilmaisinharrastajien kanssa. Vastuullisena arkeologina toimi yliopisto-opettaja Juha Ruohonen.

Humppilan Järvensuon arkeologiset kaivaukset

Humppilan Järvensuon soistuneella kivikautisella asuinpaikalla (mj-tunnus 103010001) tehtiin kaivauksia kolmen viikon ajan kesä-heinäkuussa 2020. Kohde löytyi jo 1950-luvulla turvepellon ojituksessa, kun kuivatusojasta paljastui kivikautinen (n. 2800 eaa.) puumela. Lisää esihistoriallisia esineitä, mm. karhunpäinen puukauha, kalastusvälineitä ja keramiikkaa löytyi ojaa parannettaessa 1980-luvulla, jonka johdosta paikalla tehtiin arkeologinen tarkastus, alustavia paleobotanisia tutkimuksia ja pienialaisia koekaivauksia, mutta – valitettavasti – kaivaukset jäivät raportoimatta ja esineet luetteloimatta.

Järvensuo sijaitsee Lounais-Hämeessä Humppilan luoteisosassa sijaitsevan umpeenkasvaneen ja myöhemmin maanviljelykselle kuivatetun Rautajärven etelärannalla. Alue on nykyään tasaista viljelyalankoa, jonka pintamaalajina on turve ja sen alla esiintyy vaihtelevan paksuisina kerroksina järviliejua ja savea. Kuivatun järven rannoilla kohoaa hiekkaisia ja kalliisia moreenimäkiä, joiden tasanteilta ja reunoilta tunnetaan useita esihistoriallisia asuinpaikkoja. Järvensuo 1 -kohde koostuu mineraalimaalle sijoittuvasta Kuoppa-Nummen kivikautisesta asuinpaikasta ja sen edustalla

turpeen ja järviliejun alle hautautuneista arkeologisista kerrostumista. Rautajärvi kuroutui Itämerestä sen Ancyclusjärvivaiheessa noin 9800

vuotta sitten, jonka jälkeen järven vedenpinta oli nouseva. Noin 2500 eaa. uusi lasku-uoma alensi vedenpintaa nopeasti ja eteläranta soistui. Vedenpinnan vaihtelu ja sedimentaatio ovat vaikuttaneet suotuisasti orgaanisten arkeologisten aineistojen säilymiselle.

Uudet tutkimukset käynnistyivät Järven-suolla 35 vuoden jälkeen Turun yliopistossa toteutettavassa kolmi-vuotisessa hankkeessa *Kaunista ja katoavaa: Kosteikkojen orgaanisten arkeologisten aineistojen kerrostuminen ja säilyminen*, jonka rahoittaa Suomen Akatemia (PI Satu Koivisto). Ensimmäisen vuoden kenttätyöt kesällä 2020 kohdistuivat järven rantavyöhykkeelle. Työn tavoitteena oli saada lisätietoa esihistoriallisesta ihmistoiminnasta ja orgaanisten materiaalien säilymisasteesta

Suokaivaukset käynnissä Humpvilan Järvensuolla.
Kuva: Satu Koivisto.

voimakkaasti ojitetussa ympäristössä (Kuva 1). Kaivauksilla saatiin paljastettua yli 5000 vuotta Järvensuon kerrostumishistoriaa ja kartutettua tutkimusaineistoa ympäristöoloista ja esihistoriallisesta ihmistoiminnasta. Talteen saatiin yli 40 orgaanista esinettä (Kuva 2), joista suuri osa liittyy

ARKEOLOGIA

kalastukseen – mm. männynkaarnasta, koivuntuohesta ja puusta valmistettuja verkonkohoja, painokiviä ja kalastusrakenteiden osia. Lisäksi löytyi keramiikkaa, kvartssia, luuta ja veistettyjä puuesineitä. Orgaanisia löytöjä tuli esiin erityisesti turvekerroksen alaosasta, liejun ja turpeen sekaisesta vaihettumiskerroksesta, joka ajoittuu Rautajärven vedenpinnan laskun jälkeiseen aikaan, noin 2500–2300 eaa. Muutama paalu oli edelleen pystyasennossa järven pohjassa. Myös hyönteiset ja kasvinosat ovat Järvensuolla hyvin säilyneitä ja kulttuurikerroksesta löytyi mm. rikottuja haselpähkinänkuoria ja vesipähkinöitä. Kaivaustutkimuksia jatketaan kesällä 2021.

Työstettyä kivikautista puuesineistöä Järvensuon kaivauksilta vuonna 2020. Kuva: Satu Koivisto.

FT Satu Koivisto
Akatemian tutkijatohtori, Turun yliopisto, arkeologia

Tutkimushankkeet

Arkeobiologiaa Seilin saarella.

Ilari Sääksjärvi ja Mia Lempiäinen-Avci: Turun yliopisto (biodiversiteettiyksikön ja arkeologian yhteishanke)

Arkeologisten kokoelmien 3D-digitoinnin opetus-, tutkimus- ja tiedotushanke.

Visa Immonen ja työryhmä: Turun yliopisto, Turun museokeskus ja Aboa Vetus & Ars Nova -museo

Karhunkiven arkeologinen tutkimus Hollolan ja Kärkölän rajalla

Tiilikkala Jasse, Rantanen Janne & Muhonen Timo, Turun yliopisto

BoNe. Borrowing from the neighbor. Animal husbandry methods and cultural contacts in the Northern Baltic Sea region.

Auli Bläuer, Turun yliopisto, Luonnonvarakeskus

Bono Consilio - Pyhän Hengen vainajat kappelissa ja kirkkomaalla.

Liisa Seppänen, Turun yliopisto, Oulun yliopisto, Helsingin yliopisto, Museovirasto, Kiinteistö Casagrandentalo Oy

Cultural Heritage in the Baltic region Schools.

Kim Krappala, Turun yliopisto

Evakot Suomen ruotsinkielisillä alueilla hankkeessa.

Tutkimusjohtaja VTT Olli Kleemola, tutkija FM Riku Kauhanen, Turun yliopisto, Sigillum Oy

Identifying Species by Peptide Mass Fingerprinting / Zooarchaeology by Mass Spectrometry (ZooMS).

Georges Kazan: Turun yliopisto, Max Planck Institute for Science of Human History in Jena, University of Oxford

ARKEOLOGIA

Juvan Partalan Kuninkaankartano.

Juha Ruohonen, Turun yliopisto, Juvan kunta

Kaunista ja katoavaa: Kosteikkojen orgaanisten arkeologisten aineistojen kerrostuminen ja säilyminen.

Satu Koivisto: Suomen Akatemia ja Turun yliopisto

Keskiajan puurakennusperintö Suomessa. Kivikirkkojen kattorakenteet, rakennusprosessi ja rakentamisen innovaatiot.

FT. Panu Savolainen (Aalto-yliopisto), Liisa Seppänen, Aalto-yliopisto, Turun yliopisto, Livady Oy, Museovirasto, Helsingin yliopisto

Liedon Pettisten rautakautinen 'nekropoli'.

Juha Ruohonen, Turun yliopisto

Muutoksen veistäjät – Puun käyttö Koillis-Euroopassa 1100–1600.

Visa Immonen sekä Janne Harjula, Mia Lempiäinen-Avci, Ilkka Leskelä, Elina Räsänen, Katri Vuola, Turun yliopisto, Suomen Akatemia

New methods for tree species identification from archaeological wood samples by Metabolomics.

Georges Kazan, Turun yliopisto, Bio City, Åbo Akademi, Luonnonvarakeskus, Environment and Climate Change Canada

Nordic Approaches to Archaeological Education. Nordplus Horizontal 2020.

Janne Harjula, Turun yliopisto

Norrlands silverskatter och social-ekonomiska nätverk under sen vikingatid – tidig medeltid.

FT. Fedir Androschuck, tohtorikoulutettava Eeva Jonsson, Ukrainan kansallismuseo, Tukholman yliopiston numismaattinen tutkimusryhmä, Turun yliopisto.

Ravattulan muinaispuku.

Juha Ruohonen ja työryhmä, Turun yliopisto ja Suomen muinaistutkimuksen tuki

Relics as material evidence: establishing a new, interdisciplinary field.

Georges Kazan: Turun yliopisto ja Oxford Relics Cluster

Turun tuomiokirkon pyhäinjäännökset ja pyhimyskultti.

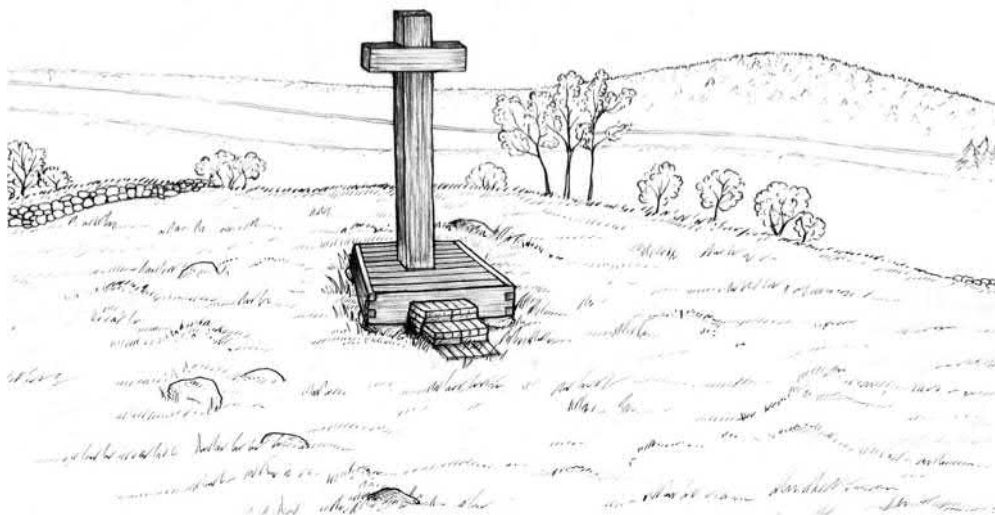
Jussi-Pekka Taavitsainen, Turun yliopisto

Turun vanhankaupungin kulttuuriperintö unelmina, taistelutantereena ja urbaaniympäristönä.

Visa Immonen sekä Aura Kivilaakso, Maija Mäki, Tiina Männistö-Funk, Anna Sivula, Piia Pentti, Turun yliopisto, Turun kaupunkitutkimusohjelma

Yksilö, yhteisö ja yhteiskunta varhaishistoriassa: Ravattulan Ristimäen kirkko ja Suomen kristillistyminen.

Juha Ruohonen, Turun yliopisto, Alfred Kordelinin säätiö

Tulkinnallinen rekonstruktio Ravattulan kirkon paikalle pystytetystä muistorististä tukirakenteineen keskiajalla. Piirros: Veronika Paschenko

Apurahat

Hege Hollund, Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum (affiliiointuneena Mia Lempiäinen-Avci): *Future preservation of past life: A multidisciplinary investigation into preservation of ancient biological remains from medieval cemeteries.*

Norwegian Research Council, **8 000 000 €**

Satu Koivisto: *Kaunista ja katoavaa: Kosteikkojen orgaanisten arkeologisten aineistojen kerrostuminen ja säilyminen*

Suomen Akatemia, **258 146 €**

Visa Immonen: *Turun vanhankaupungin kulttuuriperintö unelmina, taistelutantereena ja urbaaniympäristönä*

Turun kaupunkitutkimusohjelma, **125 000 €**

Eeva Jonsson: *Fluctuations in the import of coins from the German Empire c. 950-1145.*

Ruotsalainen säätiö ”Gunnar Ekströms stiftelse för numismatisk forskning”, **425040 SEK.**

Liisa Seppänen, *Bono Consilio - Pyhän Hengen vainajat kappelissa ja kirkkomaalla.*

Suomen Kulttuurirahasto, Varsinais-Suomen maakuntarahasto **40000 €**

Jussi Moisio: *Väitöskirjatyo.*

Suomen kulttuurirahaston keskusrahasto, **30000 €**

Visa Immonen: *Turun keskiaikaiset maaseutukylät osana kaupungistumisen historiaa.*

Jenny ja Antti Wihurin rahasto, **30 000 €**

Kleemola, Olli & Kauhanen, Riku: *Evakot Suomen ruotsinkielisillä alueilla.*

Turun yliopistosäätiö. **29085 €**

Ville Mantere: *Väitöskirjatyö.*
Jenny ja Antti Wihurin rahasto, **26000 €**

Sofia Paasikivi: *Väitöskirjatyö (Uudella ajalla kirkkoihin haudattujen vainajien tauteja, terveyttä ja luokkaeroja Lounais-Suomessa käsittelevään väitöskirjatyö)*
Niilo ja Malin Saarnion rahasto, **26000 €**

Kim Krappala: *Väitöskirjatyö.*
TOT-säätiö, **20000 €**

Liisa Seppänen, *Bono Consilio - Pyhän Hengen vainajat kappelissa ja kirkkomaalla.*
Turun Yliopistosäätiö, **19251 €**

Kim Krappala: *Väitöskirjatyö.*
Turun yliopistosäätiö, **11634 €**

Ville Mantere: *Väitöskirjatyö.*
Waldemar von Frenckells stiftelse, **10000 €**

Mia Lempiäinen-Avci: *Arakhamitai Agia Paraskevi, Kreikka. Artemis temppelin kasvijäänteet.*
Ella & Georg Ehrnroothin säätiö. **6500 €**

Jasse Tiilikkala, Janne Rantanen & Timo Muhonen: *Karhunkiven arkeologinen tutkimus Hollolan ja Kärkölän rajalla*
Päijät-Hämeen rahasto, **5000 €**

Jussi Moisio: *Väitöskirjatyö.*
Suomen kulttuurirahasto, Satakunnan rahasto, **4000 €**

Aki Arponen: *Väitöskirjatyö.*
Turun yliopiston Humanistisen tiedekunnan historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos, **3454 €**

ARKEOLOGIA

Hannu Takala: *Arkeologisten suokaivausten maastokuluihin Karjalan kannaksella.*

Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö, **3000 €**

Ville Mantere: *Väitöskirjatyö*

Turun yliopistosäätiö, matka-apuraha **800 €**

Ville Mantere: *Väitöskirjatyö.*

Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto, matka-apuraha **600 €**

Ville Mantere: *Väitöskirjatyö.*

Suomalais-tanskalainen kulttuurirahasto, matka-apuraha **500 €**

Ville Mantere: *Väitöskirjatyö*

Suomalais-norjalainen kulttuurirahasto, matka-apuraha **500 €**

Keskiaikaan periytyvä Turun Maarian Röntämällä sijaitseva Varkaantie, jonka länsipuolella sijaitsee pappilan tontti ja itäpuolen autoituneella puistoalueella on viimeksi sijainnut Räimän talon piha-piiri. Kuva: Hanna-Maria Pellinen.

Julkaisut

Arkeologisten kokoelmien 3D-digitointi.

Annukka Debenjak-Ijäs
Toim. Visa Immonen, Henrik Asplund,
Janna Jokela ja Tanja Ratilainen

Karhunhammas 20.

Arkeologia, Turun yliopisto

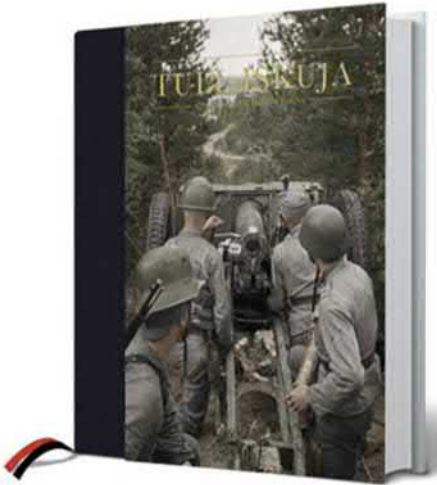
178 s.

Tämä teos on laaja tietopaketti arkeologisten kokoelmien 3D-digitoinnista. Se kattaa digitointiprosessin suunnittelun, digitointimenetelmän valinnan ja digitoinnin toteutuksen sekä 3D-aineiston tallentamisen ja jakamisen. Myös 3D-digitointiin liittyvät tieteelliset ja eettiset käytännöt esitellään.

Turun yliopiston arkeologian oppiaineen, Turun museokeskuksen ja Aboa Vetus & Ars Nova -museon yhteishanke vuosina 2019–2020 keskittyi esinekokoelmien 3D-digitointiin. Tämä kirja on hankkeen tulos, ja se tuo 3D-digitointimenetelmät arkeologisen tutkimuksen, opetuksen, konservoinnin ja yleisötyön käyttöön helposti ymmärrettävässä muodossa.

Julkaisun pysyvä osoite on:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8230-1>

Tuli-iskuja - Suomen kenttätykistön tarina.

Riku Kauhanen, Olli Kleemola, Hanna Pukkila-Toivonen

Amanita, Porvoo.

496 s.

Teos on suuri kokonaisuus suomalaisen kenttätykistön kehityksestä aina aselajin synnystä 2020-luvulle. Erityisesti teoksessa painottuu tykistön merkitys sodissa vuosina 1918, 1939 ja 1941–45.

Riku Kauhanen johdattaa lukijan tykkien ja tykistön varhaisvaiheista ensimmäiseen maailmansotaan, Suomen sisällissotaan ja aikaan, jolloin tykistöaselaji luotiin Suomen Puolustusvoimiin. Maamme oloihin soveltuvan tykistöstrategian luominen sekä aselajin monipuolinen kehittäminen osoittautuivat elintärkeiksi, kun Suomi talvella 1939–40 joutui puolustautumaan materiaalisesti ylivoimaista vihollista vastaan.

Kirjan toisessa osassa Riku Kauhanen kertoo kenttä-tykistön talvisodasta rintama-alueittain. Tykistö toimi varsin hajautetusti, joten painotus on sodan merkittävimmissä tapahtumissa.

Olli Kleemola paneutuu jatkosodan kolmen pää-rintamasuunnan keskeisiin taisteluihin. Kleemola käsittelee artikkelissaan myös välirauhan aikaista kehitystä, tykistön elämää pitkän asemasotavaiheen aikana sekä tykistön toimintaa Lapin sodassa.

Tietokirjailija Hanna Pukkila-Toivonen kertoo kirjan neljännessä osassa suurista muutoksista, joita kenttätykistö on viimeisten yli puolen vuosisadan aikana käynyt läpi. Sopeutumisesta ovat vaatineet niin asevelvollisten määrän hurja kasvu kuin romahdus, upseeripula, talouslama sekä jatkuva tekninen kehitys ja merkittävät kalustohankinnat.

Muut julkaisut

A

Aalto, Ilari & Piha, Minerva 2020. 11 000 vuoden fantasiamatka – Arvos-
telu Risto Isomäen romaanista Viiden meren kansa. *Kalmistopiiri*.
19.6.2020.

Aalto, Ilari & Lauri Kempainen 2020. Arkeologinen Näkökulma Alakou-
lun Oppikirjojen Kuvauksiin Suomen Esihistoriasta. *Kasvatus & Aika*
(*Verkkolehti*) vol. 14, no. 2. doi:10.33350/ka.87857.

Aalto, Ilari 2020. Miekka kivessä – Suomen alueen miekanhiontakivien
uudelleenarviointi [The Sword in the Stone – Reassessment of groove sto-
nes in the area of Finland. *Arx Tavastica* 14: 7–24.

Aalto, Ilari 2020. Possibilities of public excavations in the urban context.
Fennoscandia Archaeologica XXXVII: 147–164.

Alenius, Teija., Gerasimov, D., Sapelko, T., Ludikova, A., Kuznetsov, D.,
Golieva, A., Nordqvist, K. 2020. Human–environment interaction during
the Holocene along the Ancient Lake Ladoga: a case study based on pal-
aeoecological and archaeological material from the Karelian Isthmus,
Russia. *The Holocene* 30(1) (<https://doi.org/10.1177/0959683620941071>)

Alenius, Teija., Heikkilä, M., Marquer, L., Ojala, A., Moliniari, C. 2020.
The environment they lived in: anthropogenic changes in local and re-
gional vegetation composition in eastern Fennoscandia during the Neo-
lithic. *Vegetation History and Archaeobotany*. Published online DOI:
10.1007/s00334-020-00796-w.

B

Bläuer, Auli, Hukantaival, Sonja, Saarinen, Riikka, Maarit Hirvilammi &
Ratilainen, Tanja 2020. Cattle phalanx gaming pieces from Turku, Fin-
land. *Lund Archaeological Review* 2018–2019: 7–25.

Bläuer, Auli 2020. Eläinten historia luunsirpaleissa. Arkeologisen luututkimuksen näkökulma ihmisten ja eläinten suhteeseen menneisyudessa. Räsänen, T. & Schuurman, N. (toim.). *Kanssakulkijat. Monilajisten kohtaamisten jäljillä*: 99–112.

Bläuer, Auli 2020. From intra-site variation to inter-site comparison in medieval faunal material from Katedraaliskoulu, Turku, Finland. *Journal of Archaeological Science: Reports* 34. <https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2020.102583>

Bläuer, Auli 2020. Animal bones in old graves: a zooarchaeological and contextual study on faunal remains and new dated evidence for the ritual re-use of old cemetery sites in Southern and West-ern Finland. *Archaeological and Anthropological Sciences* 12. <https://doi.org/10.1007/s12520-020-01165-4>

Lõugas, Lembi & Bläuer, Auli 2020. Detecting Medieval Foodways in the North-eastern Baltic: Fish Consumption and Trade in Towns and Monasteries of Finland and Estonia. *Environmental Archaeology*, DOI: 10.1080/14614103.2020.1758993

Bläuer, Auli, Saloranta, Elina & Pukkila, Jouko 2020. Teurasjätettä rannalla. Uudenkaupungin rannan käyttöhistoriaa luututkimuksen kautta. *SKAS* 2/2019: 2–16.

D

Dobat, A. S, Deckers, P., Heeren, S., Lewis, M., Thomas S. & Wessman, Anna. 2020. Towards a Cooperative Approach to Hobby Metal Detecting: The European Public Finds Recording Network (EPFRN) Vision Statement. *European Journal of Archaeology* 25: 1–21

Debenjak-Ijäs, Annukka. 2020. Arkeologisten löytöjen 3D-digitointi. *Arkeologia Nyt* 2020: 32–35

G

Gaimster, David 2020. Director's Choice: Auckland Museum. London: SCALA Publishers. Digital Edition.

Gaimster, David 2020 Fitting the colonial museum dashboard? Civic action, curatorial agency and identity building at the Auckland Museum (1852-1929)', *Museum History Journal*, 13, Issue 1: *Museum Histories in Aotearoa New Zealand. Interactions of the Local and of the Global*: 1–15.

Gaimster, David 2020. Material culture, archaeology and defining modernity: case studies in ceramic research', *Writing Material Culture History (Second edition)*, Anne Gerritson and Giorgio Riello eds: 77–83.

Gaimster, David 2020. The Museum of the Future. A view from the South Pacific'. *Das Museum der Zukunft. 43 neue Beiträge zur Diskussion über die Zukunft des Museums*, Joachim Bauer ed: 115–122.

Gaimster, David 2020. The German Ocean: medieval Europe around the North Sea. By Bryan Ayers (2016), in *Antiquaries Journal* 100: 471–472.

Graves-Brown, P. and Schofield, John 2020. Encountering Landscape - Travel as Method. *Landscapes*.
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14662035.2020.1800272>

Gustin, I. & Wessman, Anna. 2020: Western Finland in the Viking World. *Papers held at the seminar Vikings: Beyond Boundaries*, organised by the Museum of Cultural History and Department of Archaeology, Conservation and History, University of Oslo, 2. - 4. December 2015. Heidi Lund Berg, Hanne Lovise Aannestad and Elise Naumann (eds.). Vol 3.

Hiekkanen, Markus; Korvenmaa, Pekka; Taavitsainen Jussi-Pekka & Tuomi, Timo. Jyri Kokkonen 8.1. 1954 – 30.5.2020. *Suomen Museo – Finskt Museum* 2020: 254–261.

Ikäheimo, Janne; Maijanen, Heli; Matila, Tuuli; Pelttari, Paula 2020. Cape Valmarinniemi: the cemetery of medieval Kemi parish in Northern Finland. - *Medieval archaeology* 64 (2): 244–272.

Immonen, Visa; Harjula, Janne; Lempiäinen-Avci, Mia; Leskelä, Ilkka; Räsänen, Elina & Vuola, Katri 2020. The life of wood in North-eastern Europe in AD 1100–1600. *Antiquity* 94(378), E35. doi:10.15184/aqy.2020.209

Immonen, Visa 2020. Aikaa kestäväää toimivuutta – Suomen vanhin vakka. *Laitilan Sanomat* 13.10.2020.

Immonen, Visa 2020. Bildung as the Process of Cultural Heritage: Two Traditions under a Single Name. *International Journal of Heritage Studies* 27(4): 344–355.

Immonen, Visa 2020. Ella Kivikoski ystävän muistoissa – dosentti Pirkko Rommin haastattelu. Teoksessa Silver, Minna & Uino, Pirjo (toim.), *Tiedenainen peilissä: Arkeologian professori Ella Kivikosken elämä ja tutkimuskentät*. (Bibliotheca Sigillumiana 9.): 547–553.

Immonen, Visa 2020. Hankauksia historian kanssa – Ella Kivikoski ja kiistat väitöskirjasta professuuriin. Teoksessa Silver, Minna & Uino, Pirjo (toim.), *Tiedenainen peilissä: Arkeologian professori Ella Kivikosken elämä ja tutkimuskentät*. (Bibliotheca Sigillumiana 9.): 177–192.

Immonen, Visa 2020. Hankauksia historian kanssa – Ella Kivikoski ja kiistat väitöskirjasta professuuriin. Teoksessa Silver, Minna & Uino, Pirjo (toim.), *Tiedenainen peilissä: Arkeologian professori Ella Kivikosken elämä ja tutkimuskentät*. (Bibliotheca Sigillumiana 9.): 177–192.

Immonen, Visa 2020. Objecthood: The Early Modern Cataloguers of Matter. Teoksessa Symonds, James (toim.), *A Cultural History of Objects in the Renaissance*: 1–32.

Immonen, Visa 2020. Pyhän tähteet – Kokonaisesitys keskiaikaisista pyhänjäännöissäiliöistä Pohjoismaissa. [Kirja-arvio: Sofia Lahti, Silver arms and silk heads: Medieval reliquaries in the Nordic countries.] *Tahiti* 1/2020: 127–131. <https://doi.org/10.23995/tht.90560>

Immonen, Visa; Asplund, Henrik; Jokela, Janna & Ratilainen, Tanja 2020. Alkusanat. Teoksessa Debenjak-Ijäs, Annukka, *Arkeologisten kokoelmien 3D-digitointi*. (Karhunhammas 20.) Turku: Arkeologia, Turun yliopisto: 6–7. <https://www.utupub.fi/handle/10024/151308>

Immonen, Visa; Bonnie, Rick & Thomas, Suzie 2020. Introduction to Working with Cultural Objects and Manuscripts. Teoksessa Immonen, Visa; Bonnie, Rick; Dixon, Helen; Tervahauta, Ulla & Thomas, Suzie (toim.), *Working with Cultural Objects and Manuscripts: Provenance, Legality, and Responsible Stewardship*. (Publications of Finnish Museums Association No. 77.) Helsinki: Finnish Museums Association: 1–9. https://museoliitto.fi/doc/verkkojulkaisut/Immonen-et-al_WCOM_2020.pdf

Immonen, Visa; Bonnie, Rick; Dixon, Helen; Tervahauta, Ulla & Thomas, Suzie (toim.) 2020. *Working with Cultural Objects and Manuscripts: Provenance, Legality, and Responsible Stewardship*. (Publications of Finnish Museums Association No. 77.) Helsinki: Finnish Museums Association. 139 sivua. https://museoliitto.fi/doc/verkkojulkaisut/Immonen-et-al_WCOM_2020.pdf

Immonen, Visa & Kinnunen, Joonas 2020. Kulttuurinen kestävyys 2010-luvun metallinilmaisinharrastuksessa. *Muinaistutkija* 2/2020: 2–25.

Immonen, Visa & Kinnunen, Joonas 2020. Metal detecting as a social formation: A longitudinal survey study from Finland. *Journal of Social Archaeology* 20(3): 313–334.

Immonen, Visa & Kinnunen, Joonas 2020. Turku syntyi kaupasta. *Turun Sanomat* 22.9.2020.

Ireland, T., Brown, S. and Schofield, John 2020. Introduction: (in)significance - values and valuing in heritage. *International Journal of Heritage Studies* 26.9: 823–825. <https://doi.org/10.1080/13527258.2020.1755883>

Ireland, T., Brown, S. and Schofield, John 2020. Situating (in)significance. *International Journal of Heritage Studies* 26.9: 826–844. <https://doi.org/10.1080/13527258.2020.1755882>

J

Jonsson, Eeva 2020. Mellan Gotland och Novgorod. Den sista vikingatida importen av tyska mynt till f.d. finska Karelen. *Myntstudier* 2020:1: 71–87.

K

Kauhanen, Riku & Kleemola, Olli. Maanlunastukset Lounais-Suomen rannikolla vuosina 1945–1951. *Historiallinen Aikakauskirja* 1/2020: 33–49.

Kauhanen, Riku 2020. Äänislinna noir - miehitetty Petroskoi suomalaisessa kirjallisuudessa. *Tahtoa ja terästä. Näkökulmia sotilasperinteeseen* IV: 69–94.

Kauhanen, Riku 2020. Ei pelkästään "vapaudenprenikoita" – sota-ajan erikoisempia kunniakirjoja ja -merkkejä. *Tahtoa ja terästä. Näkökulmia sotilasperinteeseen IV*: 38–56.

Kauhanen, Riku 2020. Katsaus parisuhdeväkivallan arkeologiaan. *Kalmistopiiri*, 4.4.2020.

Kauhanen, Riku 2020. Evakot Varsinais-Suomen ruotsin- ja kaksikielissä kunnissa. *Historia nyt - Turun Historiallisen Yhdistyksen jäsenlehti*. 3/2020: 20–23.

Kauhanen, Riku 2020. Vitamiinipommi nokkonen ei kelvannut sotaväen puhtiruuaksi, mutta luteiden torjuntaan sitä kokeiltiin. *Turun Sanomat* 7.6.2020

Kauhanen, Riku 2020. Karjalainen siirtoväki Turussa 1944–1949. *Turun Sanomat* 27.5.2020

Kauhanen, Riku 2020. Kiihkeitä tulkintoja talvisodasta vuonna 1949. *Turun Sanomat* 13.3.2020

Kazan, Georges & Thomas Higham, 2020. 'Researching the Relics of the True Cross – a preliminary study', in A. Pazos, C. Gonzalez Paz (eds.), *Relics, shrines and pilgrimages in the European historical context: proceedings of the X International Colloquium*, Santiago de Compostela, Spain 26-28 September 2016: 225–246.

Kazan, Georges & Thomas Higham 2020. 'AMS dating and ancient DNA analysis of bone relics associated with St John the Baptist from Sveti Ivan (Sozopol, Bulgaria)'. *Journal of Archaeological Science Reports* 29:102082.

Kemppinen, Lauri & Krappala, Kim. Ulfberhtin miekka – Avoimen maailman seikkailupeli viikinkiajan Kokemäellä. *Arkeologia Nyt* (1/2020): 22–24.

Kirkinen, Tuija & Riikonen, Jaana & Dove, Carla & Ruohonen, Juha 2020. The Identification and Use of Fur and Feathers Excavated from the Late Iron Age and Early Medieval (12th–13th centuries) Ravattula Ristimäki Cemetery in Kaarina, Southwest Finland. *Fennoscandia Archaeologica* XXXVII: 45–59.

Korkeakoski-Väisänen, Kristiina & Bläuer, Auli 2020. Erään rautakautisen kalmiston anatomia Aura-jokilaaksossa- Liedon Ylipään polttokenttäkalmiston arkeologinen tulkinta. Silver, M. & Uino, P. (toim.). *Tiedenaisten peilissä. Arkeologian professori Ella Kivikosken elämä ja tutkimuskentät*: 341–357.

L

Lempiäinen, Terttu, Helamaa, Maija, Lehto, Heli, Moilanen, Ulla., Oinonen, Markku, Salomaa, Sanni & Uotila, Kari 2020. New cereal grain finds from southern Satakunta, Finland, dated from the Late Bronze Age to the Middle Ages. In: S. Vanhanen & P. Lagerås (eds.) *Archaeobotanical studies of past plant cultivation in northern Europe. Advances in Archaeobotany* 5: 145–154.

Luoto, Jukka. 2020: Pyhä Georgios Voittaja ja lohikäärme –ikoni Ruokolahdelta, Etelä-Karjalan vuosikirja 2020: 93–96.

Lipkin, Sanna; Niinimäki, Sirpa; Tuovinen, Saara; Maijanen, Heli; Ruhl, Erika; Niinimäki, Jaakko; Junno, Juho-Antti 2020. Newborns, Infants, and Adolescents in Postmedieval Northern Finland: A Case Study from Keminmaa. *Historical archaeology [Epub ahead of print 10 Nov 2020]*: 1–19.

<https://doi.org/10.1007/s41636-020-00265-1>

M

Maijanen, Heli 2020. Tietokoneohjelmat luuanalyysin apuna – OSA 1: Sukupuoli ja ikä. *Kalmistopiiri*, 19.04.2020.

Maijanen, Heli 2020. Tietokoneohjelmat luuanalyysin apuna – Osa 2: Alkuperä ja luuaineiston dokumentointi. *Kalmistopiiri*, 3.5.2020.

Mantere, Ville & Kashina, E. 2020. Elk-head staffs in prehistoric north-eastern Europe and north-western Russia - signs of power and prestige? *Oxford Journal of Archaeology* 39/1: 2–18.

Mantere, Ville 2020. North Meets South – Theoretical Aspects on the Northern and Southern Rock Art Traditions in Scandinavia. *Fornvännen* 115 (1/2020): 70–72.

Mantere, Ville 2020. Rock Carvings of Lake Onega II – The Besov Nos Region. Karetski and Peri Localities. *Fennoscandia Archaeologica* XXXVII: 211–213.

Moilanen, Ulla & Hiekkanen, Markus 2020. Atypical burials and variations in burial customs in the church of Renko, Finland. In: *Entangled beliefs and rituals: Religion in Finland and Sápmi from Stone Age to contemporary times*. T. Äikäs & S. Lipkin (Eds.) Monographs of the *Archaeological Society of Finland* 8: 35-53.

Moilanen, Ulla & Moilanen, Mikko 2020. An Early Medieval sword with unique inlays from Finland. *Fennoscandia archaeologica* XXXVII: 131–142.

Moilanen, Ulla 2020. Missä ovat Suomen rautakautiset kissat? *Muinaistutkija* 3/2020: 11–17.

Moilanen, Ulla 2020. Ensimmäisiä muinais-DNA-tutkimuksia Suomesta. *Arkeologia NYT!*: 15–17.

Moilanen, Ulla 2020. Theoretical and methodological approaches to non-normative burials in Finland in 11th-13th century A.D. In: The Odd, the Unusual, and the Strange. *Bioarchaeological Explorations of Atypical Burials*. Edited by Tracy K. Betsinger, Amy B. Scott & Anastasia Tsaliki: 225–245.

Moilanen, Ulla 2020. Kirja-arvostelu: Bergsveinn Birgisson: Musta viikinki. 2019. ISBN 978-9-52-279597-7. *Kalmistopiiri*, 17.3.2020.

O

Oinonen, M., Alenius, T., Arppe, L., Bocherens, H., Etu-Sihvola, H., Helama, S., Huhtamaa, H., Lahtinen, M., Mannermaa, K., Onkamo, P., Palo, J., Sajantila, A., Salo, K., Sundell, T., Vanhanen, S. & Wessman, Anna. 2020: Buried in water, burdened by nature-Resilience carried the Iron Age people through Fimbulvinter, *PlosOne* 15(4).

P

Paasikivi, Sofia 2020. Göteborgissa kuohuu: Museon lääketieteellinen ihmisjäännöskokoelma aiotaan polttaa. *Kalmistopiiri*, 4.1.2020.

Paasikivi, Sofia 2020. Jäkäläleivästä saunoihin ja eläinluiden analyysiin – Kooste arkeologian ja historian tutkimuspäiviltä Turussa. *Kalmistopiiri*, 29.1.2020.

Paasikivi, Sofia 2020. Keskiaikaisen käymälän löytöjä esillä Turun Brinkkalassa. *Kalmistopiiri*, 9.1.2020.

Paasikivi, Sofia 2020. Udmurttien esivanhemmat – Kaman ja Permin alu-eiden rautakautisia kulttuureja. *Kalmistopiiri*, 11.8.2020

Piha, Minerva 2020. Archaeological and lexical perspectives on South Saami indigenous religion. – T. Äikäs & S. Lipkin (red.). Entangled beliefs and rituals: Religion in Finland and Sápmi from Stone Age to Contemporary Times. *Monographs of the Archaeological Society of Finland* 8: 110–157.

Piha, Minerva & Häkkinen, Jaakko 2020. Kantasaamesta eteläkantasameen. Lainatodisteita eteläsaamen varhaisesta eriytymisestä. [From Proto-Saami to South Saami. Loan evidence on the early drift of South Saami.] *Sananjalka* 62: 102–124.

Piha, Minerva 2020. Esihistorian kieliteoriat. Tutkimushistoriallisia näkökulmia Suomessa esihistoriallisella ajalla puhuttuihin kieliin. [The language theories of the prehistoric times. Research historical perspectives on the languages spoken in Finland during the prehistoric times.] *Muinaistutkija* 2/2020: 41–55.

Piha, Minerva 2020. Saamen kielten leviäminen Suomeen ja Skandinaviaan. *Kalmistopiiri*. 6.2.2020.

Piha, Minerva 2020. Suomen esihistorian tuntemattomat kielet. *Kalmistopiiri*, 21.2.2020.

Pääkkönen, Mirva, Evershed, Richard P, Asplund, Henrik 2020. Compound-specific stable carbon isotope values of fatty acids in modern aquatic and terrestrial animals from the Baltic Sea and Finland as an aid to interpretations of the origins of organic residues preserved in archaeological pottery. *Journal of Nordic Archaeological Science* 19: 3–19.

R

Ruohonen, Juha 2020. Hakastaron Linnamäki – Keskiaikainen kartanolinna Salossa. *Hakastarolainen* n:o 49. 4–14.

Ruohonen, Juha 2020. Aidalla rajatut. Ravattulan Ristimäki ja keskiaikaiset kirkkoaidat. *SKAS* 1/2020: 22–53.

Ruohonen, Juha 2020. Koiviston Makslahden Sinisaari. Saarikalmisto Suomenlahdella. *Hiisi* 1/2020: 24–30.

Ruohonen, Juha 2020. Alttarista muistoristin perustukseksi. Varhaiskeskiaikaisen Ravattulan kirkon kuorin kivirakenne ja sen tulkinta. *Suomen Museo* 2019: 6–38.

Ruohonen, Juha 2020. Koekaivaukset keskiaikaisella Lempäälän Aimalan kirkkomaalla. *Pirkan maan alta* 16: 46–61.

S

Savolainen, Panu, & Laine, Laura & Aalto, Ilari 2020. Keskiaikaisten katoristikoiden salat avautuvat. 1/2020: 54–63.

Schofield, John., Scott, C., Spikins, P. and Wright, B 2020. Autism Spectrum Condition and the Built Environment: New Perspectives on Place Attachment and Cultural Heritage. *The Historic Environment Policy and Practice* 11. 2-3; 307-334.
<https://doi.org/10.1080/17567505.2020.1699638>

Schofield, John., Wyles, K., Doherty, S., Donnelly, A., Jones, J. and Porter, A. Object Narratives as a Methodology for Mitigating Marine Plastic Pollution: a New Multidisciplinary Approach, and a Case Study from Galápagos. *Antiquity*, 94 (373): 228-244.

Seppänen, Liisa. 2020. The role of archaeology and heritage in sustainable urban planning with reflections from Turku (Finland). *Heritage and Sustainable Urban Transformations: Deep Cities*. Eds. Kalliopi Fouseki, Torgrim Sneve Guttormsen and Grete Swensen. *Routledge Studies in Heritage*: 240–256.

Seppänen, Liisa & Hiekkanen, Markus. 2020. Turun ikä perustuu tietoon ja tutkimukseen, ei toiveisiin. *Turun Sanomat*, Mieliopidekirjoitus 8.2.2020.

Seppänen, Liisa & Hiekkanen, Markus. 2020. Turun keskiaikainen kaupunki on lähes sata vuotta ajateltua nuorempi. *Turun Sanomat*, Alio 21.1.2020

T

Taavitsainen, Jussi-Pekka 2020. Unto Salo *10.9.1928 +25.10.2019. *Suomalaisen Tiedeakatemia vuosikirja* 2019: 148–151.

Taavitsainen, Jussi-Pekka 2020. Unto Salo *10.9.1928 +25.10.2019. *Finnish Academy of Science and Letters Year book* 2019: 132–136.

Taavitsainen, Jussi-Pekka & Kirkinen, Tuija 2020. Kansalaistiede on todellista tieteen avoimuutta. *Tieteessä tapahtuu* 5/2020: 63–64.

Takala, Hannu 2020. Vaara tulee ilmasta. Hanna Suihko (toim.) *Tuulenpuuskaa, Lahden historiaa julisteissa 1920–1970*: 10–17.

Takala, Hannu 2020. Pois pula ja puute – sosiaalityö poikkeusaikana. Hanna Suihko (toim.) *Tuulenpuuskaa, Lahden historiaa julisteissa 1920–1970*: 30–39.

Takala, Hannu 2020. Danger from the air. In Hanna Suihko (ed.) *Gusts of wind. Finland through posters 1920–1970*: 11–17.

Takala, Hannu 2020. Getting rid of shortage and deprivation. Social welfare during a crisis. In Hanna Suihko (ed.) *Gusts of wind. Finland through posters 1920–1970*: 31–39.

Takala, Hannu (toim.) & Korte, Paula (toim.) 2020. Lahden kaupunginmuseon tutkimuksia 37. *Susanna Korhonen: Taloton taidemuseo. Lahden museo- ja taidelautakunnan taidemuseorakennusta käsittelevät puheenvuorot 1950–1982*. Lahti: Lahden kaupunginmuseo, 71 s.

Talvio, Tuukka 2020. Äyrytyinen, aurtua, aurto? *Numismaattinen Aikakauslehti* 2/2020: 46.

Trandberg, A., Alenius, T., Kallio-Seppä, T., Buckland, P.I., Mullins, P.R., Ylimaunu, T. 2020. The Late Medieval Church and Graveyard at Ii Hamina, Northern Ostrobothnia, Finland: Pollen and macro remains from graves. *Journal of Nordic Archaeological Science* 19.

Talvio, Tuukka 2020. Suomen muinaismuistoyhdistyksen julkaisuista. *Suomen Museo – Finskt Museum* 2020: 231–234.

V

Vertainen, Kirsi & Ruohonen, Juha 2020. ”Juvan risti” – vaskeen valettua paikalliskulttuuria. *Suomen Museo* 2020: 170–200.

Vuola, Katri & Immonen, Visa 2020. Radiohiiliajoituksen mahdollisuuksia ja ongelmia keskiaikaisten puuveistosten ajoituksessa: Esimerkkeinä Raision krusifiksi ja Jurmon esine. *Tahiti* 10(2–3): 20–31.

W

Wessman, Anna. 2020. Metalldetektering i Finland: En framgångshistoria? Ljunge, M. (toim.) *Metalldetektering inom arkeologi och forskning*: 94–109.

Wessman, Anna., Zeiler, X., Thomas, S. & Vainonen, P. 2020. The Durga Puja pop-up exhibition at the National Museum of Finland: Studying, Designing and Hosting an Exhibition as University Education-Museum Collaboration. *Nordisk museologi*. 29(2): 96–105.

Vuosikalenteri

TAMMIKUU

9.1. Arkeologian opiskelija Magda Hukari aloitti Suomen Rooman instituutissa Edufi-harjoittelijana.

14.1. Arkeologian oppiaineen Karhunhammas-sarjassa ilmestyi sen 19. julkaisu: *Puukenkien kopinaa. Henrik Asplundin juhlakirja*, Janne Harjula, Visa Immonen & Juha Ruohonen (toim.). Sisällöltään monipuolinen artikkelikokoelma on omistettu filosofian tohtori, dosentti Henrik Asplundille hänen täyttäessään 60 vuotta.

Geotalon väki tutustumassa Henrik Asplundin juhlakirjaan ja nauttimassa juhlatarjoiluista. Kuva: Anne-Mari Liira

23.1. Yliopisto-opettaja Juha Ruohonen esitelmöi Kaarinan kansalaisopistolla otsikolla *Suomen vanhin kirkko Kaarinan Ravattulassa*.

Dosentti Auli Bläuer esitelmöi Turun linnassa, Turun synty -seminaarissa otsikolla *Kaupunkiasutus luututkimuksen näkökulmasta*.

Dosentti Liisa Seppänen. pitää Turun linnassa esitelmän otsikolla. *Miksi Turku perustettiin 1300-luvun taitteessa?* Esitelmä on osa Turun yliopiston, Aboa Vetus & Ars Nova -museon ja Turun museokeskuksen yhteistä Turun synty -seminaaria.

26.1. Länsi-Savo uutisoi yliopisto-opettaja Juha Ruohosen Juuret syvällä Juvan kylissä -hankkeen tutkimustuloksista

HELMIKUU

3.2. Suomen tiedetoimittajain liitto valitsi vuoden 2020 tiedeviestijäksi Turun yliopiston tohtorikoulutettavan, arkeologi Ilari Aallon.

Ilari Aalto Aboe Vetuksessa. Kuva: Vesa-Matti Väärä.

6.2. Tohtorikoulutettava Ulla Moilanen puhuu Valkeakosken kirjastolla aiheesta *Valkeakosken Toppolanmäen kalmiston uudet tutkimukset*. Yliopisto-opettaja Juha Ruohonen puolestaan esitelmöi Salon kansalaisopistolla aiheesta *Esinelöydöt ja haudat. Ravattulan Ristimäen arkeologisten kaivausten tuloksia*.

7.2. Professori Visa Immonen ja tohtorikoulutettava Satu Koivisto esittivät *Geofysikaaliset menetelmät Suomen arkeologiassa -workshoppin* avaussanat ja agendan. Dosentti Kari Uotila esitelmöi tilaisuudessa aiheesta *Maatutkakokemukset ja kehityksen vaiheet Suomessa 1989–2019* ja tohtorikoulutettava Jussi Kinnunen aiheesta *Arkeogeofysiikkaa roomalaisprovinssikaupungissa Pyreneillä – SAGA kenttäkurssi Burguetessa keuhällä 2019*

Geotalolla järjestetään workshop *Geofysikaaliset menetelmät Suomen arkeologiassa*. Tapahtuman organisoivat yhteistyössä Turun ja Helsingin yliopistojen arkeologian oppiaineet. Järjestelytiimin kuuluivat Satu Koivisto, Tarja Knuutinen, Jussi Kinnunen ja Wesa Perttola.

11.2. *3D-digitoinnit ja virtuaalito-dellisuus osana yliopisto-opetusta-projekti* tutustui Aleksis Karmen johdolla TeaTime Research Oyn tuottamiin maastokohteiden 3D-visuaalisointeihin

12.2. Tohtorikoulutettava Riku Kauhanen esitelmöi Aboa Vetuk-sessa arkeologian yleisöluentotilaisuudessa aiheesta *Metsäkaartilaiset arkeologian ja folkloristiikan silmin*

Tutkimusavustaja Akseli Tolvi tutkii virtuaalito-dellisuudessa hiekkakuopan leikkausprofiilin kerrostumia.

18.2. Arkeologi Leonid Vjazov (Kazan Federal University, Venäjä) vieraili luennoimassa Turun yliopiston arkeologian oppiaineessa. Aiheina hänellä olivat Keski-Volgan alueen esihistoria ja materiaallinen kulttuuri sekä Volgan-Kaman alueen suomalaisugrialaisten varhainen ja keskinen rautakausi. Luennon otsikkona oli *General Overview of the History of Material Culture of the Middle Volga region*.

19.2. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto puhuu otsikolla *Turpeen kätkemät – uusia tutkimuksia Humppilan Järvensuon esihistoriallisella suoasuinpaikalla* Forssan museossa järjestetyllä arkeologialuennolla.

20.2. Arkeologi Leonid Vjasov Kazanin valtiollisesta yliopistosta Venäjältä piti Geotalolla luennon otsikolla *Archaeology of the Volga and Kama Finns in the Early Iron Age and the Migration period (1st millennium BCE – 1st millennium CE)*

Arkeologi Leonid Vjasov luennoimassa Geotalolla 20.2. Kuva: Anne-Mari

23.2. Ph.D. Georges Kazan on mukana kertomassa Turun yliopiston YouTube-kanavalla, miksi kulttuuriperintö on tärkeää nykyaikana.

24.2. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivistoa haastatellaan YLE Hämeen tv- ja nettiuutisiin: *Suosta löytyi 4800 vuotta vanha mela – Humpilan muinaisjärvi on paljastumassa arkeologin aarraitaksi.*

25.2. Geotalolla herkuteltiin Siiri Tuomenojan loihdimilla laskiaispullilla.

Yliopisto-opettaja Juha Ruohonen puhuu Liedon Vanhalinnalla otsikolla *Liedon Pettisten rautakautinen 'nekropolis'*. Tuloksia vuoden 2019 kaisla-vauksilta

Dosentti Auli Bläuer esitelmöi yhdessä FM Elina Salorannan kanssa otsikolla *Kaupunkiarkeologiaa - Liljalaak-*

sonkatu 1:n kaivaustulokset: luuaineisto. Esitelmä on osa Vakka-Suomen kansalaisopiston luentosarjaa *Ajankohtaista historiaa Uudestakaupungista.* Tapahtuma pidetään Viikaisten koululla Uudessakaupungissa.

26.2. Turun yliopiston 100-vuotis juhlanäyttely aukesi Turun pääkirjastossa: *"Juhlanäyttelyä täydentää museologian opiskelijoiden suunnittelema ja toteuttama Taivaan ja maan väliltä -esinenäyttely.* Näyttelyyn pääsee tutustumaan kirjaston tieto-osastolla. *Opiskelijoiden tuottamassa näyttelyssä yliopiston historia esittyy tähtitieteen ja arkeologian tutkimuskokoelmien kertomana."*

Siirin laskiaispullat. mantelimassalla vai vadelmahillolla? Kuva: Siiri Tuomenoja

MAALISKUU

2.3. Tohtori-koulutettava Jasse Tiilikkala luennoi aiheesta *Linnavuoret ja sota rautakaudella* Aboa Vetus & Ars Nova-museon ja Turun yliopiston arkeologian oppiaineen yleisöluennolla.

Jasse Tiilikkala Ruokolahden linnavuorella v. 2018.
Kuva Juha Ruohonen

Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto osallistuu Cost Action SAGA (The Soil Science & Archaeo-geophysics Alliance: going beyond prospection) training schooliin *Digital Soil Geochemistry: Mineralogy, Isotope & Moisture Characterisation* The James Hutton -instituutissa Aberdeenissa 2.–4.2020.

5.3. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto järjestää yhdessä yliopisto-opettaja Wesa Perttolan kanssa arkeogeofyysikko Arne Anderson Stammenin (Norwegian University of Science and Technology NTNU) Suomen vierailua (5.3.–8.3.2020, jonka rahoittaa Cost Action SAGA (The Soil Science & Archaeo-geophysics Alliance: going beyond prospection) ja Helsingin yliopiston tulevaisuusrahasto.

Turun tienoo -lehti uutisoi yliopisto-opettaja Juha Ruohosen tutkimuksista Liedon Pettisten rautakautisessa kalmistossa.

6.3. Arkeogeofyysikko Arne Anderson Stammen, yliopisto-opettaja Wesa Perttola ja tutkijatohtori Satu Koivisto järjestävät monikanavaisen maatutkalaitteiston (3D-RADAR GeoScope Mk IV GPR) esittelytilaisuuden Karjaan Lepinjärvellä.

6.3. *Turun keskiaikaiset kylät* -sivusto aukeaa. Sivustolla kerrotaan Turun yliopiston arkeologian oppiaineen yhteistyössä Turun museokeskuksen kanssa toteuttamasta hankkeesta, jossa selvitetään keskiaikaisen ja uuden ajan alun maaseutuasutuksen rakennetta ja suhdetta kaupunkiin.

Yle, Turun Sanomat, Åbo Underrättelser ja monet muut mediat uutisoivat yliopisto-opettaja Juha Ruohosen tutkimuksen Ravattulan Ristimäen kirkonpaikalla sijainneesta muistorististä.

Mitä Siiri tänään löytää? Kuva: Anne-Mari Liira.

Arkeologian oppiaine vierailee Turun yliopiston 100-vuotisjuhlanäyttelyssä. Eri-tyishuomion kohteeksi tuli tietenkin arkeologian oppiaineen osasto.

9.3. Dosentti Liisa Seppänen opettaa keväällä Agricola – Suomen humanistiverkon verkkokurssilla *Ylellisyyden historia*. Kurssi jatkuu 26.4.2020 asti.

10.3. Professori Visa Immonen osallistuu Suomen arkeologisen seuran vuosikokouksen yhteydessä järjestettyyn paneelikeskusteluun Helsingissä. Paneelikeskustelun aiheena on *Arkeologiset kokoelmat ja niiden käyttö*.

14.3. Emeritusprofessori Jussi-Pekka Taavitsainen on tutkimusmatkalla Lundissa Ruotsissa 14.-17.3.2020

20.3. Vuoden 2020 ilmiö –koronavirus otti niskalenkin arkeologiankin lähiopetuksesta, kun yliopisto julisti yliopiston tilojen olevan suljetut ensimmäisen kerran.

27.3. Museoviraston kuvakokoelmien yli-intendentti Ismo Malinen luennoi 3D-aineistojen tallentamisesta ja jakamisesta kulttuuriperintöalalla. Luento oli osa Turun yliopiston arkeologian oppiaineen 3D-kurssiin liittyviä yleisöluentoja.

HUHTIKUU

3.4. FT Lauri Viinikkala luennoi 3D-aineistojen käytöstä kulttuuriperintöalojen yleisötyössä. Luento oli osa Turun yliopiston arkeologian oppiaineen 3D-kurssiin liittyviä yleisöluentoja.

6.4. Saksin osavaltion kulttuuriperintöyksikön arkeologisten löytöjen 3D-digitointilaboratorion DI Thomas Reuter luennoi 3D-laboratorion toiminnasta sekä 3D-digitointien käytöstä tutkimuksessa. Luento oli osa Turun yliopiston arkeologian oppiaineen 3D-kurssiin liittyviä yleisöluentoja.

15.4. YLE Ykkösaamu haastattelee Dosentti Markus Hiekkasta aiheesta *Notre Damen palosta vuosi*.

22.4. Professori Visa Immonen, tohtori Mia Lempiäinen-Avci ja FM Anne-Mari Liira keskustelivat Turun yliopiston *Tiedelinjalla* arkeologisista kaivauksista löydettyistä aarteista ja niiden merkityksestä ihmisille.

TOUKOKUU

6.5. Dosentti Tuukka Talvio osallistuu kansainvälisen numismaattisen neuvoston (Int. Num. Council) Survey of Numismatic Research 2014–2020-toimikunnan etäkokoukseen.

7.5. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto osallistuu geologian professori Timo Saarisen, TIAS tutkija Teija Aleniuksen, yliopisto-opettaja Eila Hietaharjun ja opiskelija Johannes Hannuniemen kanssa sedimentinäytteiden kairaukseen Humppilan Rautajärvellä. Työ liittyy Humppilan Järvensuon monitieteisiin tutkimuksiin Turun yliopistossa.

13.5. Turun Sanomat haastattelee dosentti Liisa Seppästä Turun Pyhän Hengen hautausmaan tutkimusten jatkosta.

27.5. Ph.D. Georges Kazan puhuu monitieteisen Kulttuurisen muistin ja yhteiskunnan muutoksen kokonaisuuden webinaarissa otsikolla *Archaeoscience and interdisciplinarity: a growing toolbox for collaborative research*.

29.5. Tohtorikoulutettava Jussi Kinnunen on mukana YLE Tiedeykkönen-ohjelmassa keskustelemassa Pöytyän niin kutsutusta Khronoksen talosta.

KESÄKUU

1.6. Helsingin Sanomat haastattelee emeritusprofessori Jussi-Pekka Taavitsaista ja professori Visa Immosta Heinolan punaisten joukkohaudasta.

9.6. Yliopisto-opettaja Juha Ruohonen opastaa ryhmän kiinnostuneita tutustumaan Suomen vanhimmalle kirkon paikalle Kaarinan Ravattulan Ristimäelle.

14.6. Yliopisto-opettaja Juha Ruuhonen opastaa ryhmän kiinnostuneita tutustumaan Suomen vanhimmalle kirkon paikalle Kaarinan Ravattulan Ristimäelle.

25.6. Professori Visa Immonen puhuu Turun keskiaikaiset markkinat verkossa-tapahtumassa otsikolla *Piispan arkea keskiajan Turussa*.

26.6. Tanja Ratilaisen väitöstilaisuus pidetään Turun yliopistossa, humanistisessa tiedekunnassa.

Kuva: Juha Ruuhonen

Tanjan väitöspäivää juhlittiin sekä päivällä että yöllä. Paljon onnea Tanja!

HEINÄKUU

1.7. Tohtorikoulutettava Ilari Aalto kertoo Jatulintarhoista Vox Turun kolmannessa jaksossa.

Tohtorikoulutettava Kim Krappala puhuu Leeds Medieval Congress 2020-tapahtumassa otsikolla *Gameplay Data Mining of an Open World Viking Age Learning Game*.

9.7. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto järjestää opastetun kierroksen Humppilan Järvensuon arkeologisilla suokaivauksilla.

14.7. Yliopisto-opettaja Juha Ruohonen opastaa ryhmän kiinnostuneita tutustumaan Suomen vanhimmalle kirkon paikalle Kaarinan Ravattulan Ristimäelle.

15.7. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivistoa haastatellaan YLE Hämeen tv- ja nettiuutisiin: *Humppilan suosta löytyi poikkeuksellisen hyvin säilyneitä kivikauden kalastusvälineitä – arkeologisista kaivauksista on saatu esiin suuri kivikaudesta kertova saalis ja harvinaisia vesipähkinöitä.*

16.7. Yle uutisoi Turun yliopiston arkeologian oppiaineen, Turun museokeskuksen ja Aboa Vetus & Ars Nova -museon yhteisestä digitointihankkeesta internet-sivuillaan. Jutun otsikkona on *Turun arkeologisia helmiä voi nyt tarkastella 3D-mallinnoksina netissä – löytöjä voi pyörittellä näytöllä kuin omissa käsissä.*

Tohtorikoulutettava Ville Mantere matkustaa tutkimusmatkalle Itä-Norjan kalliomaalauskohteille 19.–24.7.2020

31.7. Dosentti Liisa Seppästä haastatellaan *Kotimaa*-lehden juttuun: ”Hautausmailta tietoa yhteiskunnista ja epidemioista”.

ELOKUU

8.8. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto puhuu otsikolla *Uusia tutkimuksia Humppilan Järvensuolla* Humppila-seuran järjestämällä koti-seutupäivillä.

9.8. Yliopisto-opettaja Juha Ruohosta haastateltiin Länsi-Savoon 1500-luvulla Juvan Remojärvellä sijainneesta kuparikaivoksesta.

10.8. FT Mia Lempiäinen-Avci opettaa luonnontieteellisiä menetelmiä ja näytteenottoa Helsingin yliopiston arkeologian opiskelijoille opetuskaivauksilla 10.8.–14.8. 2020 Ahvenanmaalla.

13.8. Vuoden 2020 opetuskaivaukset alkoivat Turussa Maarian keskiaikaisen kirkon vieressä Röntämäellä

HuK Vuokko Aittola dokumentoi koeruutua. Kuva Hanna-Maria Pellinen.

20.8. Arkeologian oppiaine kävi retkellä Liedon vanhalinnalla, Liedon kirkolla ja Liedon Viinämäen hautausmaalla.

Janne, Georges ja Jussi Liedon perinnemaisemissa. Kuva Anne-Mari Liira

24.8. Tohtorikoulutettava Ulla Moilasan Turun kesäyliopistolla pitämällä luennolla käydään läpi arkeologian ja muinais-DNA-tutkimuksen parissa tehtyä yhteistyötä ja kerrotaan viimeisimmistä tutkimustuloksista. Luennon otsikkona on: *Keitä me olemme – mitä muinais-dna meistä paljastaa?*

Professori Visa Immonen esitelmöi etäyhteyden kautta tapahtumassa ‘Association of Critical Heritage Studies, 5th Biennial Conference. University College London, Iso-Britannia, 26.–30.8.2020’, otsikolla *Urban archaeology as a narrative practice of heritage materialization.*

26.8. Tohtorikoulutettava Kim Krappala esitelmöi etäyhteyden kautta tapahtumassa: EAA 2020 Budapest otsikolla: *Bringing 150 Years of Archaeological Research into the Classroom - an Iron Age Minecraft Adventure as a Tool for Education.*

27.8. Tohtorikoulutettava Ulla Moilanen esitelmöi European Association of Archaeologists 2020 etäkonferenssissa, otsikolla *A new study on a weapon grave at Suontaka, Finland.*

28.8. Arkeologian oppiaineen vuoden 2020 opetuskaivaukset Maa-rian pappilan ympäristössä päättyvät.

Runsaasti koristellun punasavivadin palasia pappilasta.
Kuva: Hanna-Maria Pellinen.

SYYSKUU

4.9. Professori Visa Immonen puhuu Turun yliopiston tiedemarkkinoilla otsikolla: *Suomen historian synnyinsijoilla*.

Suomalainen Tiedeakatemia valitsee prof. Visa Immosen Suomalaisen Tiedeakatemiaan varsinaiseksi jäseneksi kokouksessaan 4.9.2020. – Tiedeakatemiaan jäseniksi kutsutaan ansioituneita ja yleisesti arvostettuja kotimaisia ja ulkomaisia tieteenharjoittajia. Suomalaisen Tiedeakatemiaan lähes 1 000 kotimaista ja ulkomaista jäsentä edustavat tieteen kärkeä

SUOMALAINEN TIEDEAKATEMIA
FINNISH ACADEMY OF SCIENCE AND LETTERS
ACADEMIA SCIENTIARUM FENNICA

7.9 Dosentti Hannu Takala toimii puheenjohtajana *Valittaako museo?* -seminaarissa Lahden Hennalassa.

12.9. Yliopisto-opettaja Juha Ruohonen luennoi Salon kansalaisopistolla aiheesta: *Salon Hakastaron Linnamäki. Pikkulinna varhaiselta keskiajalta*, Esitelmään liittyy myös opastettu kierros linnamäelle.

14.9. Turun yliopiston arkeologian oppiaine julkaisee YouTube-kanavallaan neljä luentoa, jotka tallennettiin 3D-digitointikurssin yhteydessä keväällä 2020.

22.9. Professori Visa Immonen ja tohtorikoulutettava Joonas Kinunen pohtivat Turun Sanomissa julkaistussa kirjoituksessaan Turun kaupungin syntyyn vaikuttaneita tekijöitä.

23.9. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto luennoi otsikolla *Ijoen lohenkalastuksen kivikautiset juuret – Uuden menetelmän testausta Kierikinkankaan asuinpaikalla* Oulu-opiston järjestämällä arkeologiakurssilla.

29.9. Tohtorikoulutettava Ulla Moilanen käy Ahvenanmaalla kaksi kertaa syksyn mittaan tutkimaassa ja dokumentoimassa Ahvenanmaan rautakautisia löytöjä Turun yliopiston kipot ja kielet-hankkeen merkeissä.

Näyttäviä helmiä Ahvenanmaalta. Kuva Ulla Moilanen.

LOKAKUU

1.10. Tohtorikoulutettava Ulla Moilanen luennoi Oulu-opistolla otsikolla: *Valkeakosken Toppolanmäen uudet tutkimukset - Kasveista muinais-DNA:han.*

3.10. Vuoden kotiseututeokseksi valittiin "*Yks raitti – kaks kylää*" -kirjan toimittaja ja yksi kirjoittajista on arkeologian projektitutkija ja jatko-opiskelija Hanna-Maria Pellinen. Finaaliin valittiin myös Kirsi Vertaisen ja yliopisto-opettaja Juha Ruohosen teos "*Juvan Partala*".

8.10. Tohtorikoulutettava Ulla Moilanen luennoi Oulu-opistolla otsikolla: *Hattulan Tyrvännön Suontaka - Suomen ainoa naisen miekkahauta?*

20.10. Yliopisto-opettaja Janne Harjula pitää esitelmän Auralan kansalaisopistolla otsikolla *Koroinen ja Turun varhainen historia.* Tapahtuman järjestää Auralan historiakerho.

26.10. Vuoden maastossa tapahtuva kenttätöyöopetus päättyi. Arkeologisen inventointikurssin aikana hahmoteltiin pellolta löytyneen rautakautisen asuinpaikan rajoja, harjoiteltiin pintapoimintaa, koepistojen kaivamista, metallinilmaisinspektointia sekä erilaisten kohteiden dokumentointia. Savisen ja suhteellisen sateisen kurssin aikana toimittiin myös yhteistyössä metallinilmaisinharrastajien ja S6 kenttätöyöprojektilaisten kanssa.

Pintapoiminta kultivoidulla pellolla vaatii tarkkaa silmää. Kuva: Juha Ruuhonen

30.10. Yliopisto-opettaja Juha Ruuhonen luennoi Salon kansalaisopistolla aiheesta: *Ravattulan muinaijännöskokonaisuus. Ravattulan Ristimäen arkeologisten kaivausten tuloksia.*

Dosentti Liisa Seppänen sekä tohtorikoulutettavat Ulla Moilanen ja Sofia Paasikivi opettavat syksyllä pidettävällä Agricola – Suomen humanistiverkon verkkokurssilla *Kulkutautien historiaa*. Kurssi jatkuu 13.12.2020 asti.

MARRASKUU

12.11. Akatemian tutkijatohtori Satu Koivisto järjestää opastetun kierroksen Humpvilan Järvensuolla Kirkonkulman Yhtenäiskoulun 7-luokkalaisille.

14.11. Tohtorikoulutettava Ulla Moilanen pitää esitelmän otsikolla: *Kipot ja kielet -hanke - Erityiskatsaus Hämeen museon rautakauden esi-neisiin*. Esitelmä on osa Pirkanmaan maakuntamuseon Pirkanmaan alta-seminaaria.

17.11. Tohtorikoulutettava Sofia Paasikivi luennoi Auralan opistolla Turussa otsikolla *Espanjantauti Suomessa*.

19.11. Tohtorikoulutettavat Ulla Moilanen ja Sofia Paasikivi pitävät esitelmän otsikolla: *Arkeogenetiikkaa Suomessa – Esimerkkejä tieteen-välisestä yhteistyöstä*. Esitelmä on osa Suomen arkeologisen seuran ar-keologipäivien ohjelmaa.

Tohtorikoulutettava Ulla Moilanen puhuu arkeologipäivillä myös aiheesta *Arkeologiaa päiväkoteihin!*

26.11. Tohtorikoulutettava Ilari Aalto esitelmöi Suomen muinaistutki-muksen tuki ry:n etäluennolla otsikolla: *Miekka kivessä – uusia ajatuksia mie-kanhiontakivistä*.

Hämeenlinnan Lammin Lahdenpoh-
jan miekanhiontakivi. Kuva Elina
Helkala

Dosentti Hannu Takala toimii puheenjohtajana *Uno Ullberg ja hänen Viipurinsa* -seminaarissa Lahdessa.

JOULUKUU

1.12. Joulukuun alussa Geotalo ”joulutetaan”. Tonttuina toimivat FM Anne-Mari Liira, yliopisto-opettaja Janne Harjula ja Ph.D. Georges Kazan.

8.12. Tohtorikoulutettava Eeva Jonsson luennoi Tukholman yliopiston numismatiikan peruskursilla otsikolla *Metallanalyser av mynt*.

11.12. Yliopisto-opettaja Janne Harjula pitää esitelmän otsikolla: *Organic components of swords from Turku, SW Finland. In gremio - in praxi. Leather without borders. The Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences - konferenssissa Szczecinissä.*

22.12. Toimittaja Sari Valto haastattelee dosentti Liisa Seppästä ja professori Tuomas Heikkilää Yle Radio 1 ohjelmaan: *Joulurauhanjulistuksen historiaa.*

23.12. Arkeologian oppiaine toivottaa kaikille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Pukin avustajat Anne-Mari ja Georges.
Kuva Janne Hariula.

Arkeologian yhdistys Vare ry

Vuosi 2020 oli Vareelle hyvin kaksijakoinen vuosi. Alkuvuonna ehdimme järjestää tapahtumia tiuhaan ja osanottajia oli runsaasti, kunnes maaliskuussa kaikki tapahtumat loppuivat pandemian vuoksi kuin seinään. Alkuvuoden kohokohdaksi muodostui Vareen järjestämät ”Uuden vuosikymmenen bileet” Henrik Asplundin 60-vuotispäivän kunniaksi. Oppiaineen kanssa oltiin vuoden mittaan myös virallisemmissä yhteyksissä oppiainekokouksien muodossa ja Vareen edustaja oli myös muutamaan otteeseen paikalla sekä (SHArk), että (HISA) kokouksissa.

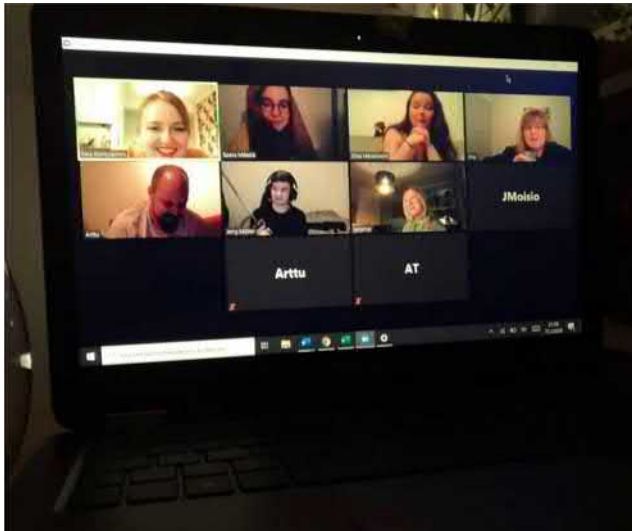
Keväällä olisi ollut Vareen

vuoro järjestää kaikkien Suomen arkeologian opiskelijoiden perinteiset Varjopäivät, mutta tapahtuma päätettiin siirtää tulevaisuuteen yhteisymmärryksessä Fibula ry ja Meteli ry kanssa. Kevät mentiinkin sitten etäkokoustelun ja -tapahtumien merkeissä aina kesään asti. Kesän kynnyksellä Vareen hallitus koki myös muutoksia. Puheenjohtaja vaihtui Akseli Tolvesta Antti Laitiseksi ja osa hallituksen jäsenistöä vaihtoi paikkaa varajäsenten kanssa, lisäksi Suvi Hyvönen liittyi hallitukseen täysin uutena jäsenenä.

Ystäväystymispäivää ehdittiin viettää alkuvuodesta Geotalolla. Kuva: Saara Mäkelä.

Syksyn alussa tapahtumia pystyttiin järjestämään ulkona tuttuun tapaan, kunnes uusien opiskelijoiden kastajaisten jälkeen 9.9. koronatoimia kiristettiin Yliopiston johdon toimesta. Loppuvuotena kaikki tapahtumat olivat taas etätapahtumina ja vaikka Halloween etäpeli-ilta tapahtuma keräsikin mukavasti osanottajia, oli syksyn aikana havaittavissa Zoom-ähky opiskelijoiden keskuudessa. Loppuvuodesta tehtiin myös Sopen eli sosiaalipoliittisen-vastaavan Nea Komulaisen toimesta opiskelijoiden hyvinvointia kartoittava kysely. Epidemian myötä siirryttiin myös Varen lehden Varelian osalta nettijulkaisuihin ja nämä keräsivätkin aiempaa reilusti enemmän lukijoita. Kaiken kaikkiaan vuosi 2020 oli muutoksen aikaa ja uusien toimintatapojen opettelua niin kokoustamisen osalta kuin tapahtumien järjestämisen osalta.

Varen perinteiset perjantapäivystyksetkin siirtyivät vuonna 2020 internettiin. Kuva: Saara Mäkelä.

Kotimaisia yhteistyötahoja

Museovirasto
Museiverket

Varsinais-Suomen
MAAKUNTAMUSEO

KANSALLISMUSEO
NATIONALMUSEUM

KANSALLISARKISTO

Nautelankosken
museo

Vanhalinna

Turku Centre for Biotechnology

Turun Biotekniikan Keskus · Åbo Bioteknikcentrum

Kasvimuseo TUR

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

LAHDEN MUSEOT
HISTORIALLINEN MUSEO

CENTRE FOR THE STUDY OF
CHRISTIAN CULTURES

OULUN YLIOPISTO

SKAS

SUOMEN KESKIAJAN
ARKEOLOGIAN SEURA
SÅT ISKAPPET FÖR MEDELTIDS-
ARKEOLOGI I FINLAND

SUOMEN
ARKEOLOGINEN SEURA

ARKEBUUSI
OSUUSKUNTA

SMTT
SUOMEN MUINAISTUTKIMUKSEN TUJURY

Muuritutkimus

TURUN
TUOMIOKIRKKKO

AKATEMIATALO

GEOTALO,
ARKEOLOGIA

TURUN YLIOPISTO
Akatemiankatu 1

YHTEYSTIEDOT

(02) 333 5232

arkeologia@utu.fi

www.utu.fi/arkeologia

www.facebook.com/arkeologiaty